

ТРАВЕНЬ, Ч. 5 1983

MAY, No. 5 1983

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XL Ч. 5 ТРАВЕНЬ 1983

MAY No. 5, 1983 Vol. XL

ЗМІСТ

У.Л. Про любов не тільки материнську	1
І. Кмета-Ічнянський. Видиво незабутнє	1
На нас глядить Україна. Пише сільський учитель. Марта. Лист до матері	2
50-ліття голоду. Л. Українка. Де її струни.....	3
Д-р І. Шевченко. Слово під час вручення нагород	4
Проф. О. Пріцак. Чому я вибрав тему: Походження Руси	5
Український Музей	8
Переспідування за відзначення похоронів Т. Шевченка	9
Т. Баюк. "Неопалима купина"	10
Вітаємо тих, хто народився у травні і червні. Ювілей Лідії Бурачинської	12
К. Яремчук. Дещо з життя А. Джарвис	13
У.Л. Не забути нам Оленки	13
М. Поза. Анна Качор	14
<i>Тільки між нами і телефоном.</i> Люблю — але не одружусь...! Л. Калинович	15
Вісті з Централі	16
100-тисячний Фонд ім. О. Лотоцької	17
Збірка на поміч Ростикові	18
СФУЖО	19
С. Караванський, Н. Строката. Протест проти вживання радянських свідчень	20
Осередок листування	20
Our Life	21
Харчування. Прошений влітку обід на 6 осіб. Х. Навроцька.	25
Нат. Серед квітів і зелені	25
Вишивка. Вишивана скатерть	26
Хроніка. Округа Філадельфія	27
Дописи Округ і Відділів	30
Посмертна згадка Замість квітів	32, 33, 36
Нашим малютам	34
Загальні збори	обкл.

ГОЛОВНА УПРАВА СУА РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"
 108 Second Ave. Редакторка Уляна Любович
 New York, N. Y. 10003 Tel (212) 674-5508
 Tel. (212) 533-4646

Український Музей — 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003 Tel. (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
 Редактор — Уляна Любович
 Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець. Англomовні сторінки ред. А. Г. Савицька
 Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

На обкладинці: *Марія з дитячком. XIX ст. Малюнок на склі.*
 Our cover: *Holy Mother with Infant. XIX c. Painting done on glass.*

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"

Copyright 1983 Ukrainian National Women's League of America, Inc.
 International Copyright Secured — All Rights Reserved
 Made in U. S. A

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
 Теодозія Савицька — 1-ша заступниця голови
 Марія Томоруг — 2-га заступниця голови
 Лідія Гладка — 3-тя заступниця голови
 Наталія Даниленко — 4-та заступниця
 Анна Дидик — протоколярна секретарка
 Марія Савчак — кореспондентна секретарка
 Розалія Полчі — англomовна секретарка
 Ольга Літепло — касирка
 Іванна Ратич — фінансова секретарка
 Ольга Гнатейко — вільний член
 — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Марія Крамарчук — організаційна
 Оксана Ленець — культурно-освітня
 Любов Волинець — музейно-мистецька
 Марта Данилюк — виховна
 Анна Кравчук — суспільної опіки
 Ірена Качанівська — касирка суспільної опіки стипендій
 Ірена Чайківська — пресова
 Ірена Куровицька — зв'язків
 Марта Федорів — зв'язків
 Люїса Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
 Ірена Кіндрачук, Леса Гой — членки
 Євгенія Новаківська
 Ростислава Яхницька — заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ліда Колодчин — Дітройт
 Ростислава Матла — Філадельфія
 Лідія Магун — Нью-Йорк
 Іванна Мартинець — Північний Нью Йорк
 Ірина Чайківська — Нью Джерзі
 Надія Дейчаківська — Округа Огайо
 Евстахія Струтинська — Чикаго
 Анна Любинська — Нова Англія
 Ярослава Томич — Південний Нью-Йорк.

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate, London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Suppky"
 16a Prospect St.
 Gleroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovich
 c/o N. 7 887 93 de Paris
 26 rue de Tercy, Paris 18-2.
 France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
 Haus der Begegnung
 8 Munchen 5, Rumfordstr. 21

ПРО ЛЮБОВ НЕ ТІЛЬКИ МАТЕРИНСЬКУ

Друга неділя травня присвячена матерям. А з словом "мати" в'яжеться невід'ємно поняття любови.

Здібність любити, кажуть, вроджена, хоч психологи твердять, що її можна виплекати, поглибити, виробити. Це мати з любов'ю плекає дитину, опікується нею, виховує її. Вона вчить відрізнати добро від зла, але теж вщеплює в дитину любов до близьких, до людей, до світу. Родина, батьки це те джерело, з якого дитина повинна наповнити своє серце й душу любов'ю до свого народу й батьківщини.

Якщо дома відносяться байдуже, а інколи надто критично, принижуюче чи з насмішками до всього, що стосується т. зв. "українства", то годі очікувати, щоб потім у дитини з'явилася гордість із свого походження замість почуття меншевартості. Інколи батьки записують своїх дітей до молодіжних організацій, водять на курси українознавства, балет, студії слова тощо у переконанні, що там зобов'язані не тільки навчити їх усього що дотичить України, але теж повинні збудити любов до батьківщини і гордість із свого походження. Очевидно там напевно дитина поглибить і здобуде знання, там іскра любови може розгорітись. Алеж початок, саму іскру мусить вона мати у свому серці з дому батьків. А якщо там чує вона тільки критику і негативні ствердження про все, що українське (особливо в діаспорі), а батьки розмовляють зі собою по-англійськи (хоч знають добре українську мову) то цього не загладить ні танець ні пісня. Наша громадська ситуація, особливо в США, може збудити почуття огірчення навіть у дорослих. Треба принаймні молодше покоління зберегти від таких принижуючих настанов. Навіть як вони замалі, щоб розуміти і запам'ятати про що йдеться, кого критикується, то у них підсвідомо будиться негативна опінія про громаду, отже й про нарід.

Якщо хтось думає, що критикуючи іншу організацію чи середовище ми з'єднуємо молодих союзників проти "противників", то це очевидна короткозорість. На дальшу мету у тій ситуації розвивається у дітей підсвідомо нехиті і легковаження.

Материнська любов вроджена, але любимо все більше і більше того для кого трудимось, про якого дбаємо, хто нас потребує. Наша дитина напевно буде ще більше нас любити коли і від неї будемо вимагати і очікувати уваги і дбайливості про батьків, бабуню і дідуся, братчиків і сестричок, усіх рідних, але теж і людей взагалі, а своїх особливо. Для дитини важливо відчувати, що не тільки вона потребує батьків, але і вона їм потрібна.

Пишеться тепер багато про любов з різних аспектів. Пишуть психологи, лікарі, соціологи (і хто тільки не пише). Але часто зводять її до дуже зовнішніх, плитких часто фізичних елементів, чим відбирають їй чар особистого, інтимного, божого почування. Можна тільки співчувати тим, які тільки так переживають і відчувають це святе почування. А любов, правдива любов це мірило справжньої людини.

ІВ. КМЕТА-ІЧНЯНСЬКИЙ

ВИДИВО НЕЗАБУТНЄ...

«Розмова з матір'ю»

Виходять тіні із давнин, що тліють...

Ой рідні люди! В тілі чи не в тілі?

Ген — образ страдниці!

"Рай-nene мила,

Це й ви тут? Знімки нам не полишили,

Та добрі очі ваші... Ті ж — з роками...

Я — син ваш"

Та й тремтячими руками

Йй білу гладжу голову. Цілую...

Повлю, мов промінь, всмішку золоту я.

"Ванько ваш... Хлопчик був ваш тихий.

Накоїла нам смерть — яга бід-лиха...

З Америки я прилетів, матусю!

Мов чудо-сон... До вас я пригорнувся.

Дарунки ось... Не мали ви такої ноші...

Мої книжки... І ліки вам, і гроші!"

"Впізнала, синку, — голос твій впізнала,

Але до ноші й ліків діло давно мала...

Мій одяг тут не старіє ніколи,

А біль забула, — в грудях більш не коле...

Спасибі, любий! Не клопочися мною."

Та й миттю зник "рай" — з ніжною луною...

1982

Філядельфія

І ось дійшла до нас вістка з України. Дівчина їде до "Гулагу", де карається її знайомий, тільки знайомий, друг. Не наречений, суджений, коханий. Вона сама скромна, сором'язлива в розквіті літ дівчина. Живе одна, працює, її влада не переслідує. І ось вона їде до табору, щоб одружитися, взяти шлюб, або як там кажуть розписатися. Таборові власті дозволяють, але навіть не дають довшого побачення.

Яе ж її майбуття? Коли ж повернеться з табору її муж? А чи не засудять його на заслання? Чи не будуть його, а тоді ж і її переслідувати?

Переслідування зазнала вона зразу після повороту до праці. Збори колективу не тільки осудили її поступок, але принижували її й насміхалися з неї.

Любов! Любов людини до людини. Безкорисна, свята любов! Нам їх жаль, ми їм співчуваємо. Але ж радісно, як тепло на душі, що там де все людське потоптано, роздавлено, принижено є люди, наші люди, здібні до такої любови!

Ми кличемо туди, за океан: Щастя Вам Боже!

— А які будуть наші діти, що ростуть у розкошах свобідного світу, де їх не переслідують, але де звідусіль натискає на них пустий світ розваг і матеріальної розкоші?

У. П.

НА НАС ГЛЯДИТЬ УКРАЇНА!

Містимо побіч листа з України. Він написаний справді "солов'їною" українською мовою. Але не тільки в тому його значіння і чар. Це наче відповідь усім песимістам, що стратили надію, це доказ що "народ мій є, народ мій завжди буде". Але там теж перебільшена похвала для нас і наших дітей за те, що вони плекають нашу мову. Така похвала не тільки тішить, вона зобов'язує.

Зрозуміло, що людям, які виросли і постійно перебувають в англомовному оточенні легше говорити англійською мовою, але радісним фактом є, що зустрічаємо щораз частіше молодих, які свідомо намагаються вживати української мови в товариських зустрічах чи на зборах (прикладом може бути 104-ий Відділ США), а навіть постановляють дома гворити по-українськи, хоч досі легше їм було вживати англійської мови. Коли в Європі кожна людина молодшого віку володіє принаймні двома мовами то і молодь в Америці стати на це, вона ж кмітлива і здібна!

ПИШЕ СІЛЬСЬКИЙ УЧИТЕЛЬ З УКРАЇНИ

Уривок з листа до знайомого в США, 1983 р.

Зараз у нас весна. Сніг зійшов, Дніпро без льоду. Однак дерева тільки-тільки набрунькуються.

Мені надзвичайно приємно було дізнатися, відчутти, що українці на американському континенті бережуть свою мову і культуру, свої звичаї і національні традиції. Радісно також усвідомлювати, що в США наші люди шанують пам'ять батька української літератури Тараса Шевченка. Воістину, як писав сам Шевченко, не вмирає душа наша.

Частенько заходить до мене мій приятель [.....] з яким проводимо дозвілля, допомагаємо один одному, якщо в цьому виникає потреба. Шаную його за нестандартне мислення, за його сміливі думки; за те, що ці думки він не боїться висловлювати хоч це йому інколи шкодить. Маючи перед собою таких людей, віриться, що наш нарід ніколи не втратить свого обличчя.

ЛИСТ ДО МАТЕРІ

Матусю моя люба!

Гряде "День Матері", який у травні відзначає весь західній світ. І я в ньому. І я з мільйонами дітей спішу у той день до Тебе, щоб склонити голову перед Твоєю ласкою і опікою, якими Ти оточувала мене в моєму дитинстві і юнацтві.

Спішу тільки листовно, бо й я вже матір'ю, а моя дитина саме видужує в шпиталі.

Але думками я дуже близько Тебе, я ясно освідомлюю Твою любов до мене, Твоє піклування, Твою відповідальність за мене, коли ми приїхали у цей новий світ.

Я немовлям ще була тоді. Але вихована і вивчена вже тут, я людина **двох світів**: українського і американського. Погодити їх не було мені легко.

Коли у наш город зайшли сусідські діти і говорили до мене іншою мовою, я втекла до хати і сказала:

— Вони дурні, не вміють говорити! —

А потім прийшла українсько-американська школа. Одні діти говорили так як і я, інші як сусідські діти.

А я не знала чому...

Аж згодом я почала освідомлювати щось подвійне. І довго треба було Тобі пояснювати мені, чому це так.

Однієї суботи зранку, Ти, Мамо, одягнула мене і сказала: — Підемо до школи! —

Я була здивована. Чому в суботу до школи? Адже інші діти того дня дома.

Тато вже запустив авто і ми всі поїхали до тої школи. Ти була там учителькою.

І такі то були в нас суботи.

По кількох роках я вже почала призгадумуватися:

— Пощо те все???? — Чому я маю ходити в

суботу до школи? Я бунтувалась. — Чому Ти, Мамо, там вчиш. Адже ж Ти працювала у фабриці 5 днів у тижні, вела хатнє господарство, вечорами виправляла шкільні задачі, готувала свої лекції, часом помагала й мені готуватись до українознавчої школи, а крім цього не раз вечорами возила мене до Пласту, на лекції танків (коли тато їхав на засідання)...

Те коштувало Тебе багато зусилля, витривалости...

І одного разу я поставила Тобі питання:

— Чому робиш все те! Адже ж це межує вже з посвятою...

І Ти мені, Мамо, відповіла:

— Тому, дитино, щоб показати тобі, що ти не якась зайда у цю багату країну, що прийшла з якоїсь мало знаної країни, щоб заробити грошей і добре жити. Ти вийшла з країни гарної і багатой, країни, яка має довгу, хоч і сумну історію, сповнену героїзму своїх синів і дочок, країни, яка має багатотисячну культуру, яку ти мусиш вивчити власне в українській школі, культуру, якою ти повинна пишатися і її продовжувати тут, на не-українській землі, коли в Україні їй обтинають крила. А знаючи вартості своєї української культури, на її основі творити нові вартості цієї країни, інформувати своє довілля про свій далекий край. А знаючи своє коріння — українське походження цікавитися **сучасним** Україною і помагати їй у змаганні до кращої долі.

І ще одне дуже важне, дитино: відомості про твій далекий рідний Край і твоїх предків збагатять твою **духовність**, закорінену в тобі твоїми батьками і скріплять в тобі самопочуття твоєї ідентичности...

Так мовила Ти мені!...

Матусю моя дорога! Будучи вже сама матір'ю, в мене постає питання:

50-ЛІТТЯ ГОЛОДОВОЇ СМЕРТИ СІМ МІЛЬЙОНІВ УКРАЇНЦІВ

*Хотіла-б я вийти у чистеє поле,
Припасти лицем до сирій землі
І так заридати, щоб зорі почули,
Щоб люди вжахнулись на сльози мої.*

(Леся Українка)

На урожайних степах України вмирали люди повільною, страшною смертю від голоду. Цього року ми згадуємо їх.

На пожовклих картах преси тих часів, а теж у книжках-спогадах находимо описи дантейських сцен. У сьогоднішньому числі на сторінках "Our Life" містимо уривки із спогадів Lucy Robins Lang після повороту з Радянського Союзу в часи голоду. Тяжко читати такі спогади, невимовно тяжко дивитися на картини зловлені фотоапаратами. Але нам не тільки не вільно забувати про цей жахливий голокост. Ще важливіше, щоб про нього більше знав світ. Обов'язком кожного з нас, а теж усіх клітин українських організацій голосити світові правду про голод 1933 р.

В чергових числах "Нашого Життя" розкажемо про

Докінчення: ЛИСТ ДО МАТЕРІ

— Чи і я зможу передати своїй дитині багато з того, що ти мені передала! Чи матиму стільки сили волі і наснаги, щоб неодноразово відмовити собі ради своєї дитини, так як неодноразово відмовляла Ти собі ради мене, формуючи мій духовий виряд??? — Бо світ вже інший тепер як був у Твоїх роках.

Але і я хочу у тому нашому світі будувати духовість своєї дитини на двох світах, на духовості моїх предків і духовості оточуючого мене світу.

І в тому моєму завданні Ти дай мені досвід, посвяту, наснагу і любов. Але й рівночасно і прости, якщо в моєму почині наші виховні доріжки будуть пробігати дещо відмінними шляхами, бо між Тобою, а мною проміжок одного покоління, а за той час наше життя повернуло вже на іншу спіралю...

Твоя Марта

*Один з мільйонів, які згинули від голоду у 1933 р.
One of the millions of victims of the great famine of 1933.*

ті акції, які у 1933 р. вели українські організації. Це були заяви, демонстрації, петиції тощо. У тій діяльності важливу роль відіграли жіночі організації. Розкажемо теж про намагання допомогти голодуючим. Будемо теж містити спогади очевидців.

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

ДЕ ТІЇ СТРУНИ...

Де тії струни, де голос потужний,
Де тее слово крилате,
Щоб заспівали про се лихоліття,
Щастям і горем багате?

Щоб понесли все приховане в мурах
Геть на просторі майдани,
Щоб переклали на людську мову
Пісню, що дзвонять кайдани?

Єрусалим мав свого Єремію,
Що голосив серед поля;
Чом-же свого Єремії не має
Наша зруйнована воля?

Полум'ям вічним на жах всім нащадкам
Дантове пекло палає;
Пекло страшніше горить в нашій краю, —
Чом-же в нас Данта немає?

Гей, блискавице, громова сестрице,
Де ти? Розбий злії чари!
Хай ми хоч раз заговоримо громом
Так, як веснянії хмари!

24/V, 1902.

СЛОВО ПІД ЧАС ВРУЧЕННЯ НАГОРОД З ФОНДУ ІМ. Л. І П. КОВАЛЕВИХ

Дорогі Друзі!

Я дуже щасливий, що ця історична подія відбувається в інтимній атмосфері, в колі приятелів і співробітників. Тому я переконаний, що моє рішення не читати з підготованого тексту може бути правильним.

Завдання журі вибрати переможця в цьому конкурсі було легке, тому що твір переможця належить до іншої категорії, ніж цілий ряд надісланих до конкурсу науково вартісних творів. З цим погодилися б і інші автори, якби були присутні.

Легко також було обґрунтувати одностороннє рішення журі підсумоване ось таким центральним реченням нашого листа до СУА:

"Твір проф. Прицака це найважливіша поява останніх десятиліть про ранню історію українських земель, не тільки в українській, але також і в світовій і історичній літературі. Широта поглядів, опанування джерел, їх використання при вживанні найновіших методологічних засад — все це запевняє постійну і вірцеву вартість цьому, першому томові 6-ти томової праці у світовому науковому середовищі".

Перед тим як ґратувати переможцеві конкурсу, я хотів би поґратувати Союзові Українок Америки за їхнє спасенне рішення перебрати на себе виконання бажань "Фонду Ковалевих". Ви дали нам змогу відзначити історичну подію не тільки в розвитку української науки, але й в розвитку наук, які відносяться до Східної Європи.

Ґратувати Омелянові не так уже й легко, бо він є скромна людина. Але навіть він може на кілька хвилин відректися від скромності і як непідкупний і об'єктивний учений, погодитися з кожним реченням нашого листа.

Трохи тяжче на протязі кількох хвилин подати вам зміст і заслуги твору, який має понад 900 сторінок. Навіть найбільш підготований викладач на це не здібний. Скажу тільки, що ви самі зорієнтувалися б в цьому, прочитавши передмову, яка має 10 сторінок і висновки на шістьох сторінках.

На самому початку автор подає п'ять засад, якими він керувався у підготовці твору.

Я тут подам тільки три з них, а саме:

1. Патріотична історія не має жадної вартості.

2. Ніщо в історії не з'являється раптово, а є наслідком довгого процесу.

3. Всяка історія універсальна. Щоб зрозуміти національну історію треба зрозуміти її контекст, а контекст є універсальний.

Щоб зробити з 3-х принципів 3 1/2, я хочу додати: Східно-Європейська історія складна і є результатом культурних впливів, які ідуть з півночі, які ідуть із степу і які ідуть з Візантії...

Підсумовуючи свою працю, автор звертає увагу, що в першому томі шеститомової праці остаточні висновки неможливі. Тільки 5-ий і 6-ий томи будуть синтетичні.

Що ж є між вступом і висновками? — Засадничо

Проф. Ігор Шевченко — голова журі конкурсу на історичну працю з Фонду ім. Л. і П. Ковалевих.

Prof. Ihor Ševčenko, head of the Judge's Committee of the L. and P. Kovaliv Foundation.

дві речі: перше це цілий ряд аналіз такого типу, що викликають автоматичну згоду і подив спеціалістів — Я тут не можу судити про "Скандинавське запілля" нашої історії — не моя спеціальність — тому підготовляючи цього листа, я вибрав ті розділи, які стосуються "Візантійсько-руських" контактів. До речі, я, як і багато інших, був вражений відвагою й широтою його поглядів, відвагою його рішень і величезною науковою дисципліною. Візантійські аспекти мінімальні треба сказати, присвячені певній категорії скандинавських джерел.

Друга річ це "епіґрафіка" тобто написи, яка робить цю працю настільною книгою не тільки для українців, а й для всіх спеціалістів у скандинавських справах.

Мої три хвилини минули, а я ще не прийшов до головного елементу книги, а саме — бібліографії. Вона нараховує більше ніж 100 сторінок бібліографічних даних. При тому, це не є список творів, а бібліографія з історичною аналізою кожного твору. — Стільки про твір.

Зараз я хотів би додати дещо — один аспект — про автора. Про те, що автор є науковець світової слави не варто вам говорити. Про те, що його шанують його колеги по спеціальності і ті, що поза його спеціальністю, також не варто говорити. Варто все ж таки сказати, що Омелян є непосредне і не щоденне явище, не тільки в нашій інтелектуальній історії, але також і в науковій практиці, так як ми бачимо її в сучасному академічному середовищі.

Непосередність ця полягає в цілеспрямованості його і наукової і організаційної діяльності. У своїй передмові він сам пригадує нам, що вперше проблема

ЧОМУ Я ВИБРАВ ТЕМУ: ПОХОДЖЕННЯ РУСИ?

(Слово під час офіційного вручення нагороди з Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих 5-го березня 1983 р.)

Мене просили розказати, чому саме я вибрав собі за тему походження Руси.

Правду кажучи, це питання дуже пов'язане з моїм особистим життям. Я народився у квітні 1919 р. у центрі галицької шляхти (родина Мама) в Луці біля Самбора, як вільний громадянин західньо-української Народньої Республіки. (Я тим дуже горджуся — але тоді я ще того не знав). Мій батько загинув у Визвольних змаганнях у вересні 1919 р.) мені тоді ще не скінчилося півроку, і моя мати рік пізніше вийшла вдруге заміж і переселилася з чоловіком до Тернополя, де я виростав. Мої батьки втратили усе у Визвольній війні, зневірилися в українській справі і вирішили, що я повинен мати краще життя. Тому мене виховували як поляка, посилали до польських шкіл і т.д. Коли мені було 10 років (тоді я був у другій класі гімназії) почалися розрухи і відома пацифікація. Новий учитель фізики (у ті часи я мав два улюблені предмети: фізика — зацікавлення одідижив по батькові — та історія.) польський шовініст вибрав мене жертвою своїх антиукраїнських злосливостей, хоч я, тоді один тільки українець у польській гімназії, навіть не знав що таке Україна.

Мій вітчим слідкував уважно за моєю лектурою, а спеціально пильнував, щоб я не приносив україн-

Проф. Омелян Прицак — виголошує доповідь під час офіційного вручення нагород з Фонду ім. Л. і П. Ковалевих

Prof. Omeljan Pritsak, speaking during the award ceremony of the L. and P. Kowaliv Foundation.

ських книжок. Про Україну я знав тільки з уривків розмов моєї мами з своїми подругами; мене дуже інтригувало, що Україна "вибухає" (розмови моєї мами починалися словами "як вибухла Україна" ... і

Продовження на обороті

Докінчення: СЛОВО ПІД ЧАС

походження Руси постала в нього, коли він читав 3-ій (здається) том історії Грушевського, який щойно тоді появилася. Рік був 1934. Якщо додати ще один рік, то ми побачимо, що на ці теми він почав думати рівно півстоліття тому.

Хто з нас може похвалитися доживши навіть до заслуженого, але неприємного віку "шістдесятника", що він вів себе цілеспрямовано в своєму науковому (та й іншому) житті принаймні 10 чи 15 років? З історичних мабуть причин багатьом нам бракує такої послідовності і цілеспрямованості.

Не можу сказати, що нема таких вчених, які мали б одну мету діяльності впродовж 50 років, але є їх дуже мало.

В цій хвилині мені приходить на думку тільки одне прізвище людини, яка з якогось Божого надхнення рішила про свою майбутню діяльність і створила по суті кажучи, тільки один багатотомний твір — а це Гібон... Історик 18 ст., який в своїй трохи більше ніж 6-ти сторінковій автобіографії — ми, Омеляне, надіємося, що ти свою ще будеш писати — згадує про цей момент, коли в нього постала ідея написати про упадок римської імперії і в наслідок чого появилася один з трьох чи чотирьох великих творів західньої історіографії.

Правду кажучи, Омелянова послідовність є

трохи ліпша ніж Гібонова тому, що Гібон писав одну сторінку денно (від 6-ої до 12-ої, після чого грав у карти), а Омелян відійшовши від суто українських проблем на якихось 20 чи більше років повернувся до України, знаючи, що до неї він повернеться через подорож по центральній Азії і по Степу. Український Гарвардський Інститут є додатковим доказом його послідовності і його динамізму.

Отже він є взірцем нам науковцям і цілому нашому суспільству, бо він зумів не забути про свою мету визначену ним майже 50 років тому. Остання моя заувага стосується одного з критеріїв для надання нагород ім. Ковалевих, в листуванні яких зазначено, що твір повинен мати позитивне державницьке наставлення.

На перший погляд в "Походження Руси" державницького наставлення небагато. Але коли ми собі з'ясуємо, що держава це не тільки уряд, армія і поліція, а що це є стратифіковане і зрізничковане суспільство, яке має спеціальну "клясу жерців", які забезпечують послідовність існування цього суспільства і є необхідним елементом кожної держави — то зрозуміємо, що без висококваліфікованих носіїв і аналітиків традицій держави не буває.

І тому, як людина, яка претендує на належність до такої "кляси жерців", я хочу закінчити подякою Омелянові, який є "архижрець" нашої сучасності, за те, що він вивів нас на шлях до державности.

після тих слів мене звичайно випрошували з кімнати). Але у своїх фізичних і хемічних книжках я такого вибухового матеріялу не знайшов.

Справа смерти мого батька була довго табу. Я вже навіть став підозрівати, що в мене не було батька. А коли з різних заслуханих уривків я мусів прийти до пересвідчення, що мій батько був замучений у польському полоні в Бересті Литовському — я уперше опинився перед парадоксальною ситуацією: я поляк, отже як то можливо, що мій батько, який мусів би бути теж поляк, загинув у польському полоні!

Після багатьох дальших змагань з парадоксами, малих і великих відкриттів та переживань на тринадцятому році свого життя, я остаточно оформив мою українську національну свідомість у приватній тайній церемонії (в якій я був єдиним учасником). 7. 4. 1932 р. я виписав великими буквами — наслідуючи Міцкевича: *Nic obiit Emil, natus est Omeljan!* Тоді теж я розпрощався навіки з фізикою, щоб цілком присвятитися історії, яка єдина зможе мені відкрити мої коріння. Я почав таємно вивчати українську літературну мову і з великими труднощами мені вдалося купувати і приносити додому книжки, головню спомини із Визвольних змагань — причини смерти мого батька. Моя "конспірація" скінчилася на початку 1934 р., коли помер мій вітчим. Тоді теж я мав нагоду купити декілька томів великої "Історії України-Руси" Михайла Грушевського, тепер патрона моєї катедри в Гарварді.

Мене полонив перший том, а зокрема розділи про початки Руської держави та екскурс про норманську теорію. Зарядженням долі я студював оці справи у 1934 р., в році смерти Грушевського.

Мені було тоді 15 років, і я (як я тепер бачу ретроспективно) вже почав цілком серйозно входити у методологію наукового дослідження. Почав теж цікавитися теорією історичного пізнання, яка мене і досі все ще займає. Твір Грушевського став моєю настільною книгою, але не вдовольняв мене у деяких пунктах.

Поперше я не розумів, чому замість пов'язання початків історії Русі із всесвітнім розвитком, Грушевський надавав рішальне значення археології.

Подруге, мене вражало його нерівне ставлення до джерел: Грушевський добре знав і читав в оригіналі грецькі та латинські джерела, але східні джерела (арабо-перські), так важливі для питання початку Русі, вживав з другої, а той третьої руки.

Врешті — історія українського степу в той час, як і пізніше, була дуже пов'язана з усім євразійським степом та його творами — кочовими імперіями. А їх Грушевський трактував, як щось другорядне, припадкове. Я ж не міг зрозуміти, як можна встановити початки політичного життя в Русі-Україні не вивчивши проблем Хозарського каганату.

Тому я вирішив спеціалізуватися в ісламській філології, тюркології, алтаїстиці та в історії євразійського степу. Виписав собі підручники з Німеччини та почав самотужки вивчати арабську, перську та турецьку і інші мови.

У мої університетські роки (а я їх почав у 1936 р. у Львові) я паралельно студював історію та сходознавство, хоч не раз концентрації мінялися.

Після війни, коли я поновив свої студії, а опісля став викладачем (від 1948 р.) мене на яких двадцять років майже цілком полонили проблеми алтайської та тюркської філології. Вони стали моїми улюбленими предметами дослідження, і я їм віддавав майже усі свої сили. До того причинилася ще зневіра в історії як науці (як результат надужиття історії пропагандами у часи війни і першій декаді після неї), і я шукав заспокоєння своїх наукових гонів у структуральній лінгвістиці та застосування її методів до тюркології та алтаїстики.

Але через деякий час я почав стосувати досвід здобутий у лінгвістиці до історичного пізнання. Почав творити свою теорію історії, на більше наукових принципах. І в 1965 р. я зробив знову історію, в першу чергу історію України, центром моїх дослідів, уважаючи, що час моїх "Lehr und Wanderjahre" закінчився, і я повинен повернутися до своїх початків.

Це значило, що в першу чергу я присвячуся знову питанню початків Русі.

Три обставини дещо гальмували мої дослідження: Поперше вже у 1967 р. я включився у справу створення українського наукового центру в Америці — Гарвардський проект, який роками забирав мені майже весь час.

Подруге, в тому самому 1967 році я зрозумів, що для того, щоб вивчити як слід моє питання походження Русі я мушу вивчити староісландську мову та здобути собі можливість читати наукову літературу у всіх п'яти скандинавських мовах.

Потрете моє перевтомлення надто великим навантаженням спричинило кілька захворювань та операцій, між ними операцію серця.

Все таки протягом років 1965—1980 я написав усі шість томів (правда вони у різному стані готовості) а у 1981 р. появився перший том, який журі наукових нагород Союзу Українок признало гідним нагороди.

Проблеми походження якого б там не було народу нагадують проблему походження конкретної людини. Так як людина в час свого народження, а то і протягом декількох років свого життя не має ще зрілості, щоб сприймати і пам'ятати, що діється з нею, так само і нарід у часи свого формування не має пам'яті. Трагедія в тому, що коли людина-народ дозріває, щоб розуміти і сприймати своє минуле, вона, людина чи народ, уже є у більш-менш завантаженому віці, і тоді справа початку так само загадкова для них, як і для дослідників.

Якщо я знаю коли я народився, то тільки тому, що в час мого народження існувала вже система нотування народин. Крім того, ті, що були при моєму народженні, мати, батько, дід, та інші, були вже спроможні приймати і пам'ятати і те що бачили, оповідали. Ми тут приходимо до пункту, де основною є роля очевидця, свідка події. Уявлю собі, що моя мати рано вмерла, а свідками моїх перших років були китайці, які не знали нашої мови. Щоб довідатися

про свої перші кроки, я мусів би вивчати китайську мову, бо кожний основний свідок є неоцінений. Очевидно, разом з мовою я мусів би студіювати китайські звичаї, та систему її оцінки, щоб дістати задовільну інформацію.

Коли ми тепер перейдемо до питання про початки Руси, то стане нам ясно, що дарма було б шукати точної інформації у руських джерелах.

— "Повість временних літ" постала б. 1115 року, коли вже витворилася на Русі верства людей здібних мати історичну свідомість (тільки у 1051—1061, було покладено основи під перший інтелектуальний центр у Києві — Печерську Лавру).

Але староруський книжник був ще більш безрадіний у 1115 році, коли мусів писати про дев'яте століття (початки київської держави), ніж модерний історик.

Ми тепер маємо під контролею, що і де було написано в 9-ім столітті; очевидно не все збереглося, але те, що осталося, може бути доступним. Треба тільки відважитися здобути доступ до всіх свідків, вивчити мови і системи мислення отих свідків.

В основному було п'ять категорій свідків постання нового організму у Східній Європі.

Вели перед в географії та економії тогочасного світу араби. Багдад до кінця 9-го ст. грав роллю сьгоднішнього Нью-Йорку. Туди спливала уся потрібна інформація. Отже вивчення арабських джерел і їх семантика — це справа першої ваги.

Історичну пам'ять мав Східній Рим, Візантія, яка при кінці 9-го ст. переймає роллю Багдаду. Константинопіль стає Царгородом, до якого тепер всі шляхи вестимуть.

Відновлений у 800 р. Західній Рим — римська держава Карла Великого та Каролінги вели теж історичну роботу. Правда, їх обрії тільки рідко доходили в 9-ім ст. до Руси, але все таки там є теж важливі дані.

Дев'яте століття — це епоха вікінгів. Вони проходили усі тодішні комунікаційні шляхи (ріки) у різних ролях, як купці, охоронна сторожа, грабіжники, завойовники.

У відміну від арабів та обох Римів — вони ще вживали письма для секулярних справ. Вони теж ще не дійшли до стадії лінійного мислення, а перебували у мітичному циклічному світосприйманні. Свої переживання вони передавали творчо одне покоління фахових розповідачів другому. Усе це почало записуватися тільки як у нас у 12/13 ст. Завдання дослідника дешифрувати системи мітичних кодів і трансформувати інформацію на мову лінійного мислення.

Нарешті останнє джерело — історична пам'ять степових імперій. Тільки недавно був відкритий оригінальний документ (досі єдиний), виставлений у Києві хозарською канцелярією десь біля 920-го р. Документ писаний староеврейською мовою з припискою зробленою хозарською мовою тюркським рунічним письмом. Спеціальне дослідження, яке

зробив я та цікавський євреїст проф. Гольб, появилося в світ у виданнях університету Корнель 3 місяці тому.

Оті різні типи джерел, та фахова оцінка їх інформації на базі вивчення семантики — займають чотири томи моєї праці. Два останні присвячені синтезі.

Щоб зрозуміти можливість появи Київської держави — треба було вивчити усі державні структури Євразії 8 - 10 століть. Тільки на такому тлі можна зрозуміти, які чинники спричинили постання нової держави, так як тільки на тлі метеорологічної карти усієї північно-західньої півкулі можна дістати уявлення про погоду Нової Англії чи Нью-Йорку.

Дослідник початку народу чи держави має ще одну трудність — зокрема коли це йдеться про його нарід чи державу. Чомусь хочеться, щоб даний нарід чи держава на самому початку свого існування, були не тільки Aurea Aetas дуже сильні, багаті, культурні, а навіть ще могутніші, ніж сьгодні. Зокрема народи, що не мають в даний час своєї держави, стараються її проектувати у давні часи і в такий спосіб заспокоїти комплекси меншевартости. Очевидно з наукового погляду це нісенітниця, так як було б нісенітницею сподіватися, що я, коли народився, був більше зрілий ніж тепер.

Слов'янські народи, що відносно пізно дозріли до стадії історичної пам'яті, розвинули спеціальну пасію до археології, бо ця німа наука, дозволяє без спротиву інтерпретувати нахідки як хто хоче. Ані горшки, ані кістяки не говорять, не кажуть якої вони народности, яку мали ідеологію тощо.

Але справа в тому, що історія і археологія (крім історичної археології) це дисципліни, що належать до цілком інших систем наук і не тільки, що одна одну не доповнюють, але існують побіч себе. Історія не виникає з археології. Історія, що являє собою найвищий розвиток самосвідомости людини, може бути перенесена на територію без історії тільки людьми, що її вже мали.

Для ілюстрації подам приклад Бостону. Археологія Бостону скінчилася у 1620 р. цебто в році, коли почалася історія Бостону, принесена т. зв. пілігримами з Англії на новий континент. Герої археології, т. зв. американські індіани, не перейшли зразу у 1620 р. до історії. Вони ще не були у стадії розвитку, щоб розуміти, що таке історія. Отже 1620 р. це не трансформація археології в історію, а початок паралельного існування побіч себе археології (амер. Індіан) і історії (пілігрими, пізніші творці американської держави.)

Перед лінійним, аналітичним мисленням було, як я вже згадав, мітичне мислення. Але воно ще не цілком зникло. Зокрема, коли йдеться про початки. Навіть культурна людина хоче міту, хоче чогось надзвичайного, чуда, коли йдеться про такі надзвичайні справи, як народження національного чи релігійного героя, або держави чи народу.

Докінчення на ст. 15

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРІМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ ДІСТАВ ФОТОГРАФІЇ ВИСТАВ ТЕАТРУ-СТУДІЇ ГІРНЯКА І ДОБРОВОЛЬСЬКОЇ

Йосип Гірняк і Олімпія Добровольська подарували Музеєві два альбоми з фотографіями усіх вистав Театру-студії, що діяв в Нью-Йорку під керівництвом цих видатних українських артистів у роках 1949—1959.

"Тартюф" — Мол'єра. Прем'єра 26-го вересня 1954 р. Зліва: Тартюф — М. Чолган, Ельміра — Л. Крушельницька.

ПОЖЕРТВИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

По 1000.00 дол. — Стефан і Іванна Рожанковські, Клявдія Салюк;

100.00 дол. — Окружна Управа СУА в Чикаго

Щиро дякуємо!
Дарія Байко

"Людина і герой" — Гетьман Іван Мазепа в кадрах мистецького слова світової літератури. Прем'єра 5-го грудня 1959 р. Монтаж і постава Олімпії Добровольської. Зліва: І. Куліш, О. Кириченко, І. Шуган, В. Змії, Л. Крушельницька, В. Салик.

"Лісова пісня"—Лесі Українки. Прем'єра 30-го грудня 1950 р. Зліва: Перелісник — В. Лисняк, мавка — Т. Позняківна

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

По 250.00 дол. — Михайло Пирський (на виграш на лъотерію), Товариство Українських Інженерів Америки — Відділ у Філядельфії;

200.00 дол. — М'ясарня "Броди" (на виграш на лъотерію);

по 100.00 дол. — 22-ий Відділ СУА, Іван Галавай;

по 50.00 дол. — Марта Шиприкевич, Іванна Джус, Наталія Коропецька, д-р Андрій Мацюрак, Гадсонський Відділ Українського Народного Союзу, Михайло Костів, д-р Денис і Мира Стахові (як неприйнята заплата за доїзд) о. З. Злочовський, д-р Любомира Коцур, Микола і Дарія Лебеді;

по 40.00 дол. — Ольга Салюк, о. Володимир Грабець;

39.00 дол. — Іванна Рожанковська;

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ АЖ ДО СМЕРТИ ЗА ВІДЗНАЧЕННЯ ПОХОРОНІВ Т. ШЕВЧЕНКА

"22 травня — день похорону поета-революціонера — згідно з його заповітом — "на Україні милій", після того, як його останки перевезли з Петербургу. Відтоді могила Шевченка стала святістю для кожного українця і не тільки українця..."

Михайло Мельник — історик

У березні згадуємо Тараса Шевченка, це ж бо місяць його народження і смерті. В 60-их роках закріпився в Україні звичай класти квіти на п'єдестал пам'ятника Тараса Шевченка. Ця дата стала в крузі українців особливо важливою, вона ж бо підкреслювала поворот Т. Шевченка на Батьківщину. Ще більшої важливості надало цій даті переслідування за такий, здавалося б "невинний" акт пошани і пам'яті про незабутнього. Ця дата стала початком переслідувань історика Михайла Мельника, який після семи літ різного роду знущань поповнив 9-го березня 1979 р. самогубство. Як сам писав поповнив його не із страху, а на те, щоб "відгородити дружину й дітей від нещастя і поневірянь пов'язаних з його долею".

Подаємо уривки із статті Оксани Мешко п. н. "Замість Некролога" (УІС Смолоскип)

МИХАЙЛОВІ МЕЛЬНИКУ НАШЕ НАДГРОБНЕ СЛОВО.

Ми виголошуємо його не біля труни — могили, бо друзям, товаришам і знайомим брутальністю заходів органів КГБ було перешкоджено попрощатися востаннє з тілом небіжчика — не дозволили кинути дружньою рукою навіть грудки мерзлої землі в передчасну домовину зацькованого, переслідуваного молодого історика, колишнього аспіранта Михайла Мельника.

Протягом семи років він так багато зазнав від надмірних "п'іклувань" попечителів негласного нагляду, "праведних миролюбців", про що висловив в своєму вірші: "...Я твоє дитя, Україно, дай мені хліба! Я твоя іскра, сучасність, не гаси мене. Я твій пагінець, майбутнє".

Немов відчуваючи безсловний кінець в глухій німотині висловив свої думки віршем:

"Ти сам
— не зовсім сам.
І божеволію й коною
Але і п'яді не віддам
своїх позицій, що займаю.

Мої позиції такі,
Що їх не вирве домовина,
Це почуття святі, палкі
До Батьківщини, до
людини".

Напередодні Міжнародного Дня Жінки, після проведення нічної доби погромницького тусу в його оселі оперативним нарядом КГБ УРСР, Михайло Мельник покінчив життя самогубством в своїй хаті в селі Погреби, Київської області, залишивши дружину Галю з двома дітками шкільного і дошкільного віку — Оксанку і Донну.

Людину вбито. Весь його літературний дорібок вилучено, як антирадянський, націоналістичний, а значить — шкідливий.

Праця його пера — це була єдина відпруга і вітха його обкраденого життя.

Чимало приділив уваги питанням: нової радянської конституції, забороні властями відзначення жалібною датою — 22 травня — день перевозу тіла Кобзаря з Петербургу до Києва, та переслідуванням, покаранням людей, що відважуються цього дня покласти квіти біля пам'ятника Шевченкові в Києві, Каневі, Одесі тощо.

Михайло, друже! Ти довго змагався, невтомно шукаючи Правди і дружнього плеча в нерівній боротьбі.

Змучений вкрай безплідними пошуками Добра і Справедливості в жорстокій радянській дійсності, Ти відповів німим протестом, що голосною луною осуду і ганьби насильникам обізветься в широкому світі серед чесних людей та поборників за Права Людини!

Твій протест проти порушення Прав Людини — акт самогубства — є актом виклику беззаконності, тоталітарним проявом, актом рівнозначним самоспаленню в захист земляків своїх, що сьогодні ще живі і борються, кого переслідують за переконання чи добродійність, живе і чуле серце, за відвагу не коритися злу многоликою землі нашої страдальної!

Нас душать сльози і невимовний жаль за тобою... Ми низько схилиємо голови перед тобою, Людиною...

І відповідаємо за тебе на питання: "Чого ти жадаєш від людей?" — **Любові.**

Земля тобі нехай буде легкою, друже Михайле!

Оксана Мешко

по 25.00 дол. — М. Березинський, Олександр Кричик, Йосиф Ярема, Ярослава Панчук, Лідія Придаткевич, о. Іван Мак, д-р Семен і Ірина Дорошакі, д-р Богдан і Надія Масики, Галина Довгалюк, Дж. Гудзій, Оленка Добчанська, Культурна Організація Української Православної Церкви Марії, о. Роман Мірчук, д-р Богдан Гарбовський;

по 20.00 дол. — Ірина Кашубинська, Василь Рудко, Василь Качуровський, Ярослава і Віра Левицькі, А. Малченко, Каролина Борак, о. Василь Середович, Стефанія Бернадин, Оксана Панасюк, д-р М. С. Іваницький, Ліда Пакула, Петро і Анна Марчича, д-р Т. і І. Парфановичі;

по 15.00 дол. — д-р Роман і Марта Казуцькі, Лев Шанковський, Ширлі Стравлер (П.Ш. 41);

по 10.00 дол. — Ярослав Пришляк, Неоніля Кліш, Ольга Левицька, Ярослав Петрушак, Юліян Крижановський, Лев і Ірина Кушнірі, о. Богдан Олеш, Михайло і Елла Гордони, Іван і Софія Головки, Григорій і Ярослава Мельники, Григорій Китастий, Григорій Мисишин, Роман Ільницький, Надія

Бабюк, Галина Клебиче, д-р Н. Теребус Кмета, Ірена Саварин, д-р Олег Снулик, Тереса Бень, Павлина Гайдук, Лінда Гелло, Вероніка Дей (Бровніс), Материнський кружок при школі св. Івана Христителя, Михайло Дику, Теодозія Брикович, Ярослав Пришляк, Оксана Бачинська, Юліян Бачинський, Філарет Лукіянович, Ігор і Ольга Чмоли, Дора Грицеляк, Марія Яворська.

по 5.00 дол. — Микола Костирко, Христина Свищак, Nielson Clearing House, Іван Попек, о. Тарас Павло Галонзка, д-р Роман і Стефанія Барановські, Марія Дубровська і Меланія Кривокульська, Олександр Михалюк, Стефан Цимбала, Іванна Назаревич, О. Цирик, Олена Назар

по 4.00 дол. — Михайло і Галина Борецькі, Михайло Яримович

Щиро дякуємо!
Дарія Байко

Замість квітів на ст. 33

2.

Репродукції з малюнків Тетяни Баюк.
Світлив В. Грицин

3.

4.

"НЕОПАЛИМА КУПИНА"

УРИВОК З ОПИСІВ ЦЕРКОВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТИ ДО
ЗБІРКИ ДЕРЕВ'ЯНИХ ЦЕРКОВ

У Потеличі старинна,
Святого Духа церква збереглась.
Кам'яні її пороги стерлись
І вся вона у сірі шати зодяглась.

І не дивно ж це, бож на тій
Горі, над ставами,
Стоїть вона між дерев віття
Від самого початку
Шіснадцятого століття.

Відмінна тим вона,
Що хоч тридільна,
У ній лиш два верхи,
А не один чи три
Як мали в львівській області
Із дерева церкви.

З Потелича слід глянути у Крехів,
Там вніс у церкву дерев'яну
Знання свої, архітектури ренесансу,
Народний майстер наш — Іван Жомюк;
І так, прегарна залишилась пам'ятка
Його талановитих рук.

1.

5.

6.

1. Потелич, біля Рави Руської. Церква з 1502 р.
2. Крехів, біля Жовкви. Церква з 17 ст.
3. Утішків, округу Бузьк. Церква з 1687 р.
4. Цішки біля Бродів, округу Золочів. Церква з 1701 р.
5. Сихів, біля Львова. Церква з 17 ст.
6. Жовква. Церква з 1705 р.
7. Цеперів, округу Львів.
Церква з 1749 р.

Заглянувши в село Утішків,
А згодом в інше — село Цішки.
Побачимо у них храми
Невеликі, трибанні —
Широкі їх піддашся-опасання
І форма бань — монументальна.

Неначе ось перед очима
У Сихові церква — така немов хатина;
А дальше в Жовкві — масивна, однобанна
І розмірів великих та баня восьмигранна

В Цеперові мала церковця
На стояках дубових там стоїть.
Тепер сповита тишею німою,
Вона немов про давню
Славу шепотить...

Про храми казкові
Правдивої краси.
Воздвигнені у давні,
Забутії часи.

Про майстрів наших
Вміння геніальні —
Вони ж із дерева створили
Шедеври унікальні.

Тетяна Баюк

7.

ВІТАЄМО ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ В ТРАВНІ

САЛАМАХА СТЕПАН ГАВРИЛОВИЧ
нар. 6 травня 1930 р.

ПЛАХОТНЮК МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ
нар. 8 травня 1936 р.

ІВЩЕНКО ЯКІВ ЄФРЕМОВИЧ
нар. 10 травня 1932 р.

ГОЛУБ ВАСИЛЬ АНДРІЙОВИЧ
нар. 16 травня 1930 р.

ЛІСОВИЙ ВАСИЛЬ СЕМЕНОВИЧ
нар. 17 травня 1937 р.

ТАТАРЕНКО АРНОЛЬД МИХАЙЛОВИЧ
нар. 24 травня 1928 р.

ДІДЕНКО КОСТЯНТИН ОЛЕКСІЙОВИЧ
нар. 31 березня 1947 р.

ПРИВІТАЙТЕ ТИХ, ЩО НАРОДИЛИСЯ В ЧЕРВНІ

1. СЕНИК Ірина Михайлівна — 8 червня 57 років (1926 р. нар.). Її адреса в засланні: 489100, Казахская ССР, Талды-Курганская обл., Каратальський р-н, г. Уштобе, ул. Джамбула, 41

2. МЕШКО Юрій Васильович 10 червня 34 роки (1949 р. нар.). Його адреса в таборі не відома. Адреса матері Анни Михайлівни: Закарпатська обл., Ужгородський р-н, с. Кипчаш, І.

3. КЛЕБАНОВ Володимир Олександрович — 14 червня 51 рік (1932 р. нар.). Його адреса в божевільні не відома. Адреса дружини ЧЕТВЕРИКОВОЇ Валентини Василівни з двома дочками: Донецька обл., м. Макіївка, вул. Будівельників, 15, кв. 29.

4. ГОРИНЬ Михайло Миколайович — 20 червня 53 роки (1930 р. нар.). Його адреса в таборі: 618263, Пермская обл., Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС-389/36-І. Адреса дружини Ольги Павлівни з дочкою Оксаною (1964 р. нар.) і сином Тарасом (1971 р. нар.): 290016, м. Львів-16, вул. Кірова, 33, кв. 14.

5. РЕБРИК Богдан Васильович — 30 червня 45 років (1938 р. нар.). Його адреса в засланні: 474230, Казахская ССР, Целиноградская обл., Кургальджинский р-н, пос. Кенбидаик.

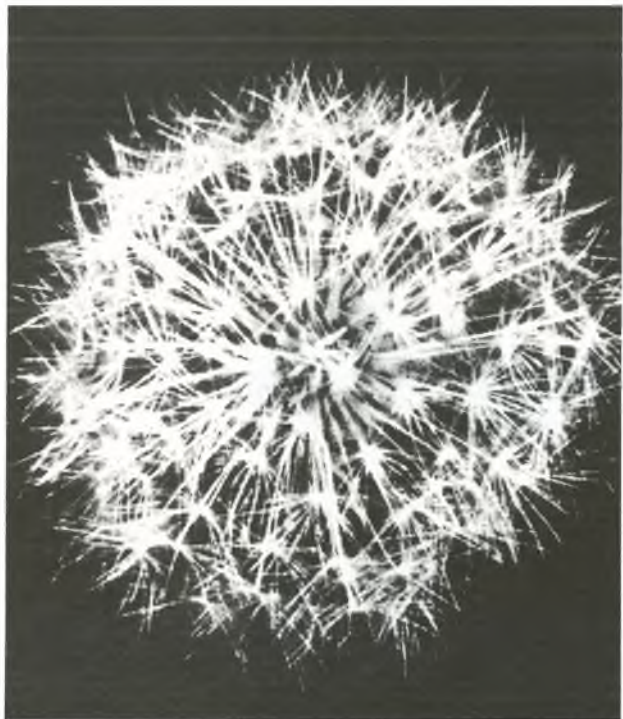
ДАТКИ З РІЗНИХ НАГОД

З нагоди **50-ліття 26-го Відділу СУА ім. Ольги Басараб**, Гемтремк, бажаємо Вам, Дорогі Союзянки, найкращих успіхів у дальшій корисній праці для добра і розвою нашої організації. З цієї нагоди складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Управа і членки 63-го Відділу СУА, Дітройт

З нагоди хрищення мого першого внука **Марка-Песька Семотюка** складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 20.00 дол.,

Соломія Дроздовська, Едмонтон

Світлий Д. Стахів.

ЮВІЛЕЙ ІНЖ. ЛІДІЇ БУРАЧИНСЬКОЇ — ПОЧЕСНОЇ ГОЛОВИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ.

Союз Українок Америки намітив відзначення ювілею Лідії Бурачинської, на 21-го травня год. 6 увечорі в Освітньо-Культурному Центрі у Філядельфії. Титул почесної голови СУА заслужила собі Лідія Бурачинська не тільки своєю працею в СУА, якого головою була від 1971-1974 року. Була вона членом Ради СФУЖО а теж головою цієї Федерації від 1977 до 1982 р. Вона була співробітницею, а відтак довгі роки від 1950 до 1972 р. редактором "Нашого Життя", а ще й до сьогодні однією з небагатьох постійних активних членок Редакційної Колегії. До "Нашого Життя" вона внесла свій досвід як довголітня редакторка місячника, а опісля двотижневика "Нова Хата", який виходив у Львові до війни 1939 р. Видавцем була кооператива "Народне Мистецтво", якої завданням було плекати і опікуватися народнім мистецтвом. Там то виявила Лідія Бурачинська своє зацікавлення а теж знання народнього мистецтва і етнографії. Це знання поглибилося і збагатилося з роками й сьогодні можемо надіятися, що ювілятка зможе його утривалити в статтях, доповідях тощо. Впродовж свого життя Лідія Бурачинська мала можливість зустрічатися з рядом визначних і цікавих осіб і тут теж хотілося б заохотити її і уможливити утривалити свої спомини у друкованому слові.

Запльонована зустріч-бенкет на пошану Лідії Бурачинської — це заслужений вияв пошани і вдячності проводу і членок Союзу Українок Америки, до якого приєднаються гості з-поза нашої організації.

ДЕЩО ІЗ ЖИТТЯ АННИ ДЖАРВИС.

В травні вшановуємо "День Матері", з того приводу слід пригадати постать жінки, що дала почин до цього свята, яке прийняли різні культурні народи.

Не було звичайним життя Анни Джарвис, ініціаторки "Дня Матері". Як небуденна людина вона була належно оцінена й дістала признання за життя.

Народилась Анна Джарвис 1864 р. в Грефтоні, Вірджінія, де і закінчила учительський курс в колегії Мері Болдвін. Існують спогади її приятелів, які описують її життя. З них і довідуємось про трагічну історію її першого кохання, що закінчилося нещасливо. У хвилинах розпуки вона втратила надію в доброту і чесноту людей. Тому золотокоса красуня прожила весь вік самотньою.

Коли любовні мрії молодости уступили поважному розумові, вона кинулась до вчительської праці. Учителювала в Грефтоні, де народилася. Її матеріальні умовини були такі, що вона не мусіла шукати заробітку. Але почуття обов'язку кликало її до діла.

Кілька років пізніше, переїхала вона з матір'ю і сестрою Еліонорою до Філядельфії на постійне перебування. До речі кажучи, її сестричка була сліпа і це ще більше скріплювало її почуття обов'язку супроти родини. Тут вона стала працювати в забезпеченевій компанії (асекраційній) як урядничка. Так проминали її роки і Анна Джарвис досягнула 40 років віку.

У 1905 р., в другу неділю в місяці травні несподівано померла її мати. Це був другий болючий удар в її житті. На 41-ім році життя Анна Джарвис стала власницею дому і опікункою своєї сестри, як також і всього майна. І саме в часі жалоби в неї виринула думка призначити один день у році на пошану матерям. З цією ідеєю звернулася Анна Джарвис до посадника міста Філядельфії Рейнборна, почала писати зворушливі листи до конгресменів, священників, жіночих організацій, коротко кажучи — до всіх, кого могла зацікавити її ідея.

Реакція на її ініціативу була така жива, що Анна Джарвис залишила свою працю і весь свій час присвятила цій справі. Її запрошували різні організації виголошувати промови на цю тему. Вона захоплюючися чимраз більше задуманим ділом, написала брошуру про "День Матері" і роздавала її безплатно. Пов'язані з тим всім витрати майже цілком знищили її матеріально, але її це зовсім не турбувало. Все це діялось тоді коли суфражистки боролися за рівні з чоловіками права.

Відносини були напружені. Однак ідея такого благородного свята, як "День Матері", легістрація не поборювала. Штат Західня Вірджінія, де Анна Джарвис народилася, був перший, що прийняв офіційно це свято. Другим був штат Пенсільванія, а потім інші пішли їх слідами.

Анна Джарвис раділа, що її плани здійснюються, все ж не переставала писати і промовляти. 1914 року її переконлива мова заставила конгресмена Дж. Гефліна і сенатора М. Шеперда спільно внести резолюцію проголошення "Дня Матері". Резолюцію прийнято в обидвох палатах Конгресу.

Правдива година радості вибила для Анни Джарвис, коли президент Вудров Вільсон підписав проклямацію, в якій закликав усіх, щоб у другу неділю місяця травня святкувати "День Матері".

Хоча всі заходи Анни Джарвис в цій кампанії, які стали ціллю її життя, закінчилися таким блискучим успіхом, вона не знайшла заспокоєння ані вдовolenня. Її благородна дужа душа швидко відчула, що свято зводиться до формальности. Її обурювало те, що найбільш уваги

Сл. п. Оленка Савицька Olenka Sawytska.

НЕ ЗАБУТИ НАМ ОЛЕНКИ

Це вже рік минув, як ми, 1-го травня 1982 р., прошали й відпроваджували на вічний спочинок Оленку Віршук-Леськів-Савицьку. Кожна смерть страшна, відхід у Вічність кожної людини залишає по собі пустку. Інколи її важко заповнити, хоч життя пливе далі й загладжує, хоча б поверховно сліди по втраті. Рідко коли молода людина, як Оленка залишає такий глибокий слід у пам'яті і серцях не тільки власної родини, але й у ширших кругах друзів, а теж тих, що з нею зустрілися і працювали.

В останніх місяцях свого життя була Оленка Савицька душею групи жінок, які приготували конференцію "Українська Жінка у Двох Світах". Вона надала напрям і мала вплив на зміст тієї конференції, хоч відійшла надовго перед її початком. Можливо, що деякі з членок комітету, якраз з думкою про Оленку працювали і старалися діяти так, якби вона цього бажала й очікувала.

Що ж давало Оленці того чару "карізма"? Це любов до людей, не тільки до найближчих членів родини, але взагалі до "людини". А з цієї любови випливала і тісно з нею була зв'язана любов до всього рідного, до свого народу.

Тому то і ми з любов'ю згадуємо Оленку.

У. Л.

звертали на купування подарунків матерям, замість того, щоб виявляти щирими і живими почуваннями любов до матері і день цей зробити символом найбільшої пошани, а не днем користей матеріальних. Це й стало причиною, що ініціаторка такого ідеального свята замкнулась у чотирьох стінах свого дому і сторонилася від людей.

Анна Джарвис померла 1948 р. на 84-ім році життя. Огірчена самотньо прожила вона останні роки свого життя. Але її діло, почування й розум живуть далі. Хоч і "День Матері" не став таким, яким вона його відеалізувала, однак приніс він людству взагалі багато радості, скріплює нашу любов до матері, а разом з нею високоцінну науку матері. А це найкраще, що може це свято нам дати.

Катерина Яремчук,

38-ий Відділ СУА, Денвер, Колорадо.

АННА КАЧОР

В лютому 1983 р., 49-ий Відділ СУА в Боффало закінчує 50 років свого існування. Ініціаторкою заснування Відділу була Анна Качор. В першій управі Відділу А. Качор зайняла пост організаційної референтки. На початку існування Відділу цей пост був дуже важливим, бо Відділ перебував все ще в стадії організації і А. Качор на цей пост найкраще надавалася. Головою першої управи 49-го Відділу СУА вибрано Мирославу Мусійчук, дружину о. Степана Мусійчука, тодішнього настоятеля української православної церкви в Боффало, що була присвячена Різду Пречистої Діви Марії. Отець Степан Мусійчук був поетом і його авторству належать слова гімну Союзу Українок Америки.

По короткому часі після заснування 49-го Відділу о. С. Мусійчука перенесено на іншу парафію і М. Мусійчук мусіла передати головство заступниці голови — Марії Бурштинській.

На чергових загальних зборах (в 1934 р.) головою Відділу стала А. Качор. На цьому становищі перебула кілька років підряд. Потім нераз ще поверталася на це становище, чергуючись з іншими членами. А. Качор поклала тривкі підвалини під будову 49-го Відділу. Моя розповідь про А. Качор базуватиметься на інформаціях одержаних від неї самої.

Дівоче прізвище А. Качор — Кульчицька-Гут. Свідчить воно про те, що предки Анни Купчицької-Гут Качор зачислюлися до української шляхти, згідно боярства, яке в наслідок чужого панування над Україною втратило не тільки свої привілеї, але й підупало матеріально. Батько Анни — Ігнатій Кульчицький-Гут і мати — Текля (родом Густ) були вже малозаможними хліборобами в селі Кульчиці Шляхоцькі на Самбірщині (7 км. від Самбора), де 24-го червня 1897 року прийшла на світ їх дочка Анна. Господь обдарував цю дитину непересічними обдаруваннями, але тодішні політичні, соціальні й економічні обставини не дозволили розвинути цим здібностям як слід. Ці обставини не дали А. Кульчицькій-Гут змоги здобути вищу освіту. Анна мала змогу закінчити тільки елементарну і так звану доповнюючу школу у своєму рідному селі.

З такою освітою в дуже ще молодому віці Анна залишила Рідний Край і прибула в 1912 році до США, до Боффало. В новій країні заопікувалася нею її старша сестра Домініка (замужня Жук), яка до США приїхала раніше і подбала про приїзд молодшої сестри Анни. Не зважаючи на молодий вік (15 років), Анна поступила на працю до одного з місцевих готелів.

В наступному — 1913 році в житті Анни зайшли зміни: вона вийшла заміж за — на кілька років старшого від себе — Василя Качора, який походив із місцевості Лешнів брідського повіту. Оригінальне його прізвище було КАЧУР, але в Америці прийняло воно чомусь форму КАЧОР. Вінчання відбулося 28-го жовтня 1913 року.

В Боффало існувала тоді українська католицька парафія, до якої належали Анна і Василь та якій віддали вони немало своїх молодих сил. Анна зорганізувала сестрицтво, головою якого стала дещо старша від неї Анна Манькович (18 років), а Анна стала його касиркою. За ініціативою Анни сестрицтво закупило для церкви корони, які ще й дотепер вживаються в часі вінчання.

Василь Качор працював спочатку в одній машинобудівельній фабриці в Боффало, а коли одружився, задумав купити ферму поблизу Боффало. Задум здійснено. Василь і Анна купили невелику (загальну) ферму в місцевості Бостон біля Боффало. Ферму куплено до спілки зі знайомим Андрієм Остапчуком. По якомусь часі, спілка показала непрактичною і ферму продано. В. і А. Качори вернулися до Боффало, але не надовго. На початку 20-их років купили вони другу ферму, теж в Бостоні, але вже самі і господарили на ній до 1950 року. Перебуваючи на фермі перший чи другий раз, В. і А. Качори не припиняли зв'язків із українською громадою в Боффало. Дальше були активними і в церкві і в організаціях, які тоді існували. В. Качор був одним із організаторів Т-ва "Січ" (заложено в 1914 р.), яке формально існує і досі. Активною в тому Т-ві була й А. Качор. При "Січі" існували хор і оркестра. Одним із осередків тодішнього українського громадського життя в Боффало був Український Дім при 29 Клімо (Clemo) — збудований в 1918 р. До цього Дому перенеслося і Т-во "Січ". В згаданому Домі приміщувалися й інші товариства, до яких належало теж і подружжя Качорів.

Як мешканці Бостону, Качори не стояли осторонь життя тамошньої американської громади. В. Качор належав до бостонської протипожежної команди, а його дружина — за американським звичаєм — входила в склад т. зв. "Допоміжної Дружини Пань". Крім праці на фермі В. Качор працював ще для одної реальностевої фірми. Обидвоє Качори тішилися повагою між американськими співгромадянами.

До Боффало родина Качорів повернулася через недугу Василя. Хворів він на білокрів'я (левкімію).

В. і А. Качори мали дочку і двох синів. Третій — найстарший хлопець помер коротко після народження.

Після повернення до Боффало В. Качор не жив уже довго. Помер в 1955 році. Згодом А. Качор зазнала ще двох великих і болючих втрат: в 1974 р. померла дочка, а в 1981 р. один син. Тепер А. Качор проживає сама у власній хаті, придбаній зараз же після повернення до Боффало в 1950 р. Другий її син проживає в Освіго.

Останньо А. Качор — через свій похилий вік (86-ий рік життя) — проявляє малу активність в організованому українському житті. Але в минулому році, коли Відділ УККА в Боффало відмічував соті роковини українського поселення в Боффало, А. Качор виступала на тій імпрезі з промовою від живучих ще піонерів, які розбудували місцеве українське громадське життя. Промовляла з притаманним їй хистом, як це бувало давніше, в молодшому віці.

А. Качор була свого часу тісно пов'язана з боффалівським Відділом УККА. Коли цей Відділ створено в 1950 р., вона, як заступниця голови ввійшла до першої його екекутиви. Згодом ще кілька разів входила у склад керівних органів Відділу.

Ім'я А. Качор знане не тільки в Боффало і в околиці. Знане воно й далеко поза боффалівською округою, особливо українському жіноцтву в США, бо вона часто брала участь в окружних, чи й краєвих жіночих з'їздах.

Хай ця скромна згадка про А. Качор буде для неї признанням за її труд для української громади в Боффало.

Тільки між нами і телефоном

ЛЮБЛЮ — АЛЕ НЕ ОДРУЖУСЬ...!

— Пані Любо, чи не раз, давнішими роками, доводилось нам бачити молодят — а головню молоду — у день вінчання досить переляканими і не дуже то щасливими, правда?

Я задумалась, стараючись пригадати собі тих молодих, з якими я була настільки близькою, що говорила з ними і день перед вінчанням і в цей самий день.

— Так, пані Галю, пригадую таких. Головним чином молоді жінки, у віці коло 30, чи й навіть 40 років, зокрема якщо були без рідні, без близьких, та й фінансово ледве в'язали кінці — не раз майже панічно — приймали пропозицію на одруження не будши залюбленими.

— І пригадуєте результати?

— У багатьох випадках самодисципліна до взятого обов'язку вдержувала їх на тому шляху. Хоч пригадую багато сліз, і в день шлюбу, і роками пізніше. Пригадую молодих навіть кількох мужчин, що плакали у церкві.

— Але пізніше, роками пізніше?

— Галю — деякі знайшли радість і сенс життя у своїх дітях. Чи може так утекли від проблеми співжиття. Деякі бездітні стали друзями, але і нині таки дальше мають сумні очі...

— Саме над цим я задумуюсь тепер, пані Любо. Виглядає що колись не одна панна виходила заміж тільки задля забезпечення. Чи було це чесно супроти тих мужчин?

— Пані Галю — Ви подивіться на це і з другої сторони. Чи ті мужчини не одружувались також часто задля вигоди і помочі у щоденному житті?

— Себто — замість служниці — краще своя жінка?

— Не тільки це, але колись стан одруження додавав респектабельність, а крім того нащадки для тих, що за ними тужили. Обом сторонам.

— Виглядає, пані Любо, що освіта й професія, кар'єра, поставили жінок у спокійнішу позицію. Тепер жінки не мусять панікувати, що не одружаться, якщо не знайдуть свого вимріяного лицаря, правда?

— Гмм, здається бачу тепер навіть таких жінок, що коли й зустріли б когось у кому залюбилися б — то всеж не одружуються, коли бачать, що разом обоє не співграють.

— Що це за любов тоді, пані Любо?

— Може менша, а може й більша як у тих, що одружуються. Поминаючи нормальний страх, коли видно, що не буде гармонії — помімо любови (може тільки з одної сторони), то може це таки більша любов відмовитись жити з любовою особою?

— Може більша, а може це більший страх, менша віра в себе, менша самодисципліна, менше самопошвант, менше охоти йти на компроміс, пані Любо?

— Може так, а може й більше чесна поведінка. Навіть є жінки, що зважуються мати дитину, але не хочуть жити з таким чоловіком, що не може чи не вміє співжити гармонійно...

— Але як тоді така жінка дасть собі раду, як сама виховає дитину? Звідки їй поміч прийде? Дитину тяжко виховувати двоім батькам, а як це одній особі?

Ця тема стільки торкала суспільних, психологічних, моральних та інших проблем, що нашу розмову ми вирішили продовжити на інший раз.

А як Ви дивитесь на цю справу?

Любов Калинович

Докінчення: О. ПРИЦАК. ЧОМУ Я ВИБРАВ ТЕМУ "ПОХОДЖЕННЯ РУСИ"

Але не тільки народження героїв народу, що є марковане чудами, пророцтвами про його майбутню великість (нпр. легенда про пророцтво св. Андрея щодо майбутньої величі Києва) і т. д., навіть про народження людини, що пізніше стала визначною, в наші часи існують легенди та пророцтва. Хто з нас їх не чув?

Але якщо історія має задержати своє місце як наука — вона повинна і мусить дати собі раду із усякими чудами і легендами і трансформувати їх в систему лінарного думання — навіть, якщо йдеться про початки свого народу чи держави.

А властиво тому, що йдеться про початки свого народу треба якнайбільше тверезо пізнати оті свої коріння, щоб краще зрозуміти себе.

А це основне завдання, яке ми одідили від Сократа, найбільшого ума старовинного світу — "гноти сеавтон" "пізнай себе"!

Чи ми справді пам'ятаємо, що Юрій Шухевич тепер потребує від нас особливої допомоги?

Чи ви вже підписали звернення до Президента Реґана про підтримку резолюції ч. 205

XX КОНВЕНЦІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

XX Конвенція Союзу Українок Америки відбудеться 26-27-28-го травня 1984 р. в Нью-Йорку.

У склад Конвенційного Комітету, який очолила Олександра Кіршак, входять голови Округ Нью-Йорку і Нью Джерзі.

Конвенція відзначить 100-ліття українського жіночого руху та 50-ліття Українського Жіночого Конгресу в Станиславові.

Екзекутива Союзу Українок Америки

ОКРУЖНІ З'ЇЗДИ ВІДБУДУТЬСЯ:

Округа Огайо — 15-го травня 1983 р. Представниця Екзекутиви СУА — заступниця голови СУА Марія Томоруг.

Округа Нова Англія — 29-го травня 1983 р. — представниця Екзекутиви СУА — заступниця голови Теодозія Савицька.

73-ій Відділ СУА в Джерзі Сіті святкував в травні своє 25-ліття. Гратуємо!

ВИБРАНІ ГОЛОВИ ОКРУГ В 1983 р:

Округа Чикаго 13-го березня — перевибрана Евстахія Струтинська

Округа Нью-Йорк 10-го квітня — перевибрана Лідія Магун

Округа Північний Нью-Йорк 17-го квітня — перевибрана Іванна Мартинець

Округа Південний Нью-Йорк 23-го квітня — Ярослава Томич

Округа Дітройт 24-го квітня — перевибрана Лідія Колодчин

Округа Нью Джерзі 1-го травня — перевибрана Ірина Чайківська

Передплати "Нашого Життя" до Бразилії зложили:

45.00 дол. 22-ий Відділ СУА;

30.00 дол. Марія Юзефович;

15.00 дол. Люба Шеремета;

Разом: 90.00 дол.

ПОЖЕРТВИ З РІЗНИХ НАГОД

В імені Шановної Слави Стахів, мисткині-вишивальниці, яка фахово зберігає мистецтво нашого народу, з вдячності складаю 200.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Галя Коленська,
29-ий Відділ СУА

Даток в сумі 50.00 дол. на цілі радіо-висилань Люсі і Степана Самбірських, п. Люся як членка 22-го Відділу СУА не прийняла його, а передала на поміч сиротам у Бразилії.

3.000.00 дол.: Микола Бойчук, Спрінгфілд,

1.000.00 дол.: Євген і Мирослава Наливайки, Міннеаполіс

400.00 дол.: д-р Володимир і Надія Шкільники, Акрон,

300.00 дол.: Марта Шиприкевич, Філядельфія,

250.00 дол.: Мирон і Галя Утриски, Філядельфія,

220.00 дол.: Євген і Богданна Михайлеви, Бетлегем;

по 200.00 дол.: Володимир З. Петеш, Чикаго, д-р Роман і Лідія Смики, Ковл Сіті, Євгенія Онуферко, Філядельфія, 62-ий Відділ СУА, Глен Спей, Мирослав і Люба Прокопи, Нью-Йорк, Евдокія і Василь Барничі, Дітройт, Іван і Ярослава Кукілі, Гартфорд, о. Михайло Шевчук, Гартфорд, Обі вплати — через 93-ій Відділ СУА. д-р Євген і Олена Мартинюки, Г'юягоа Фолс, Роман і Валентина Глухи, Елмгирст, Софія Гулік, Жірард, Іван і Неля Вовки, Парма, Лев і д-р Мира Сагайдаки, Севен Гіллс, Григор Федорук, Австралія, 33-ій Відділ СУА, Парма.— Збірна стипендія членок: вплатили по

20.00 дол.: Баслядинська В., Грушкевич М., Городиська С., Дубас Е., Кузьмін Д., Лихолід І., Мичковська Л., Мудрак М., Задойна А., Відділ доповнив суму,

165.00 дол.: 22-ий Відділ СУА, Чикаго;

по 150.00 дол.: 5-ий Відділ СУА, Воррен (П. Будзол), Люба Лапичак, Мейпелвуд, Марія і Володимир Барагури, Вудгейвен, Іван і Марія Горбачуки, Боффало, д-р Рай і Надія Бергенстоки, Амгерст, д-р Євген і Зена Савчини, Маямі Біч, 55-ий Відділ СУА, Лос Анджелес, Люся Медицька, Парма, інж. Роман і Мира Грабці, Парма, Ірена Сольчаник, Мідія, д-р Богдан і Марта Цимбалісті, Джеймсбург;

по 100.00 дол.: 73-ій Відділ СУА, Бриджпорт, Михайло Кладочний, Боффало;

по 50.00 дол.: мгр. Володимира Михайлів, Честер, Богдан Дуссанівський, Боффало, інж. Ярослав Пришляк, Боффало, Ярослав та Іванна Клими, Лонг Айленд;

25.00 дол.: Галина Шембель, Бінгемтон;

20.00 дол.: Текля Мандзій, Боффало;

10.00 дол.: 9-ий Відділ СУА, Бінгемтон

Щиро дякуємо,
Ірина Качанівська

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

Повідомляємо, що до Стипендійного Бюра СУА надійшло понад 50 нових аплікацій та прохань про стипендії від українських шкіл із Бразилії та Аргентини. Це учні переважно від 12-го року життя, дівчата та хлопці, здібні, добре рекомендовані та з бідних родин. Деякі вже на факультетах, деякі в семінаріях. Допоможіть нам — допомогти українським студентам — станьте спонсором — чи приєднайте спонзора!

Також просимо спонзорів, що ще не вплатили за цей рік це зробити тепер, щоб ми могли переслати допомогу вашим стипендістам.

За інформаціями про Стипендійну Акцію СУА просимо звертатися до референтки суспільної опіки СУА на адресу:

Mrs. Anna Krawczuk
26 William Street
Maplewood, New Jersey 07040

100-ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

з призначенням на працю організації та забезпечення її майбутнього.

В квітні 1983 р. вплинуло:

Окружна Управа — Нью-Йорк	200.00 дол.
Окружна Управа — Чикаго	100.00 дол.
22-ий Відділ СУА, Чикаго, Ілл.	100.00 дол.
66-ий Відділ СУА, Нью-Гейвен, Конн.	100.00 дол.
119-ий Відділ СУА, Йонкерс, Н. Й.	100.00 дол.

Іванна Рожанковська, Н. Й.	180.00 дол.
Ярослава Панчук, Чикаго, Ілл.	100.00 дол.
Софія Сокологорська, Чикаго, Ілл.	25.00 дол.
Александра Різник, Л. І. С., Н. Й.	20.00 дол.
В рубриці "побажань"	20.00 дол.
Разом'	945.00 дол.

Досі вплинуло: 30,624.75 дол

Разом: **31,569.75 дол**

З нагоди 25-річчя 71-го Відділу СУА в Джерзі Ситі, Н. Дж. сердечно вітаю Управу і всіх Членок та висловлюю щирі побажання найкращих успіхів у дальшій праці для добра нашого народу. З цієї нагоди жертвую на фонд ім. Олени Лотоцької 20.00 дол.

Ір. Качмарська,
членка 28-го Відділу СУА

СЕСТРА НАДІЯ ВАСИЛИНА ДІТКУН

В 1981 році Сестра Діткун закінчила студії медсестри середнього ступеня. Її бажанням є продовжати студії з цієї ділянки в університеті. Сестра Надія Василина молоденькою дівчинкою виховувалася в згромадженні Сестер Йосифіток св. Анни. Вона була стипендисткою 55-го Відділу СУА від 1974 року та постійно втримувала листовний контакт зі спонсорами та з референткою суспільної опіки СУА.

Так Стипендійна Акція СУА допомагає українській молоді здобувати освіту та працювати для української Церкви та українського народу в духовному покликанні і в світських професіях. Спонсорам залишається вибір, кому вони бажають допомагати.

УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ СТИПЕНДИСТА СУА В БРАЗИЛІЇ

Інж. Михайло Богдан Атаманчук із Сан Павльо, Бразилія, був стипендистом СУА від 1975 року, студіюючи електричну інженерію, яку закінчив в грудні 1981 р. Його спонсорами всі ті роки були д-р Семен і Ірена Дорошаки, з Боффало, Н.Й.

Михайло дуже пильно вчився, при цьому часто працював та знаходив час брати участь в організованому житті української молоді в Сан Павльо. Михайло та його мати вдержували постійний контакт з референткою суспільної опіки СУА та зі спонсорами подружжям Дорошаками. Разом зі запрошенням на весілля мати Михайла, Лідія, написала нам листа, в якому наведено цікаве:

"... мій син гордо стоїть за українством і жениться з україною і це буде справжнє українське весілля, якого в Сан Павльо ще не було."

Бажаємо інж. Михайлові успіхів у професійній праці та радіємо, що постала гарна українська родина.

ЗБІРКА НА ПОМІЧ РОСТИКОВІ

ОРГАНІЗАЦІЇ:

605.00 дол. — Працівники Українського Народного Союзу.
500.00 дол. — Федеральна Кредитівка "Самопоміч" у Нью-Йорку;
115.00 дол. — 70-ий Відділ ОДВУ в Ньюарку;
100.00 дол. — Марійська Дружина в Ньюарку;
50.00 дол. — Допомогова Секція в Боффало;
25.00 дол. — Українська Громада Великого Синсинаті.

Ростик перед нещасливим випадком
Rostyk prior to the unfortunate accident

ВІДДІЛИ СУА:

200.00 дол. — 33-й Відділ СУА;
по 100.00 дол. — 28-ий Відділ СУА, 64-ий Відділ СУА;

по 50.00 дол. — 24-ий Відділ СУА, 89-ий Відділ СУА;
по 25.00 дол. — 32-ий Відділ СУА, 74-ий Відділ СУА.

ОСОБИ:

200.00 дол. — Марія Марко;
по 100.00 дол. — Миролуб Лозинський, — В. С. Сливоцькі, О. Чорна і Богдан Лукашевські, Микола і Ірена Шлетки, Віра Данець, Богданна і Євген Титли, Ізидор Рибак, Ярослав і Анастасія Михайловичі, Іван Вівчар, Олена Островерха, Родина Дорен, І. Лодинський, Євген Мартинюк;
по 50.00 дол. — д-р Володимир і Христина Одайники, Оксана Городецька, Мотря Рудик, Віра Хрептовська, Надя і Степан Глобельські, Микола Гнатів, І. Макогон, Теодозія Гурик, Антоніна Зводник, Наталія Галушка, Маріянна Мисинин;
40.00 дол. — Марія і о. Мирослав Харини;
по 30.00 дол. — Ольга Овсянецька, о. Василь Середович, Марія Васцькі, Євстахій Филипович, д-р Богдан Худьо;
по 25.00 дол. — д-р Б. Шебунчак, Анна і Роман Цьонки, Л. Мельник, Роза Бос, Надія Кузьма, Стефан Матвійків, Лев і Ольга Козевичі, Іван Івахів, Никола і Розалія Міци, Володимир Сусла, Олег Склепович, Євдокія Мартинюк, Марія Ференс, Богдан Богословець, Ганя Серант, Родина Русел, Ярослав Боринський, Василь Матіаш, Надія Троян, Дарія Пунда;
по 20.00 дол. — Ігор Раковський, А. Цвях,

Христина Сенежак, Мирон Бучак, Дана Сенежак, Галина Шембел, Софія і Орест Питлярі, Анна Калинович, Стефан Кусяк, Неоніла Кліш, Марта Сидір, Стефанія Залітач, Модест Кливак, Наталія Рубич, Стефан Гук, Наталія Канюга, Віліям Трубіч, Люба Малесник, Лев Пришляк, Катря Бойко, П. Кучма, Лідія Колодчин, Іванна Блага, Параня Микицей, Роман Вомпель, Євгенія Цибик, Донна Чехович, Зіна Ілюк, Христина Принада, Надя Бабяк, Нікерія Слабінська;
по 15.00 дол. — Володимир Дебайло, Євгенія Новаківська, Орест і Антоніна Колтуняки, Микола і Олена Климишини, Ірена Лаврович;
12.00 дол. — Ірена Левицька;
по 10.00 дол. — Ярослав Щербанюк, Роман Раковський, Л. Дражевська, Андрусишин, Володимир Сенежак, Ростислав Харина, Юлія Коротко, Наталія Пеленська, Юліан Бачинський, Таля Лиса, Петро Лисий, Юлія Масна, Ірена Білоскурська, Мелянія Кривокульська, Іван Лобай, Богдан Божемський, Микола Луцький, Ольга Гаврилук, М. Юрчук, Мирослава Венке, Галина Баландюк, Ганя Слободян, Галина Митрофанюк, І. Скождополь, Анна Свистун, Ольга Фарміга,

Богдан і Стефанія Керницькі, Василь Марущак, Олена Филипович, Ірена Мілянська, Юрій Путикевич, Іван і Софія Ориняки, Лідія Петраш, Володимир Богонович, Ольга Гнатик, Петро Гуля, Євгенія Плещачевська, Володимир Вербовський і Андрій Гелеткович, Адам і Лідія Марковські, Іван і Марія Подільчуки, Ольга і Лев Стеткевичі, Осип і Анна Губчуки, о. Іван Мак, Олександр і Леся Долинаї, Анна Попель, Ольга і Ігор Чмоли, В. Коцюбинський, Марко і Ольга Конюхи, Малина Дзюба, Іванна Притоцька, М. Бочефф, Михайло Венгер, Орест Коропей, Катерина Сенцьо, Алекс Слободян, Анна Макух, Ореста Перейма, Анна Седлярчук, Лідія Стасюк, Наталія Фіглюс;
7.00 дол. — Марія Попадюк;
по 5.00 дол. — Олександра Грега, Анастасія Федоряка, Софія Волчук, Ольга Жевко, о. Павло Ямняк, Ірена Белей, Марія Гаурис, Марія Івашенко, Стефанія Грицушко, В. Лаврів, Любомир Терлецький, Ірена Фліс, А. і М. Кот, Ольга Булик, Оксана Бережницька, Василина Осташук;
4.00 дол. — Марія Голубіцька;
по 3.00 дол. — Анна Озеранік, Леонід Стично
Досі зібрано **5.914.00 дол.**

**Щиро дякуємо! Хто наступний простягне руку, щоб допомогти маленькому Ростикові?
Просимо чітко писати імена і прізвища обома мовами!**

ДОПОМОГА УКРАЇНЦЯМ (У ПОЛЬЩІ)

В другій половині 1982 р. вислано 10 харчових пачок за фонди, які прислали Відділи: 21-ий, 47-ий та 51-ий
До 24-го березня 1983 р. вислано 27 харчових пачок за фонди, які прислали такі Відділи: 5-ий, 22-ий, 36-ий, 38-ий, 48-ий, 51-ий, 76-ий та 91-ий.
Вислано 21 посилку з уживаним одягом за фонди зі збірки, яку перевів Ярослав Івасечко з Мейпелвуд, Н. Дж.

Панові Івасечкові, усім жертводавцям та членкам 86-го Відділу, що спакували ті пачки — **щире спасибі.**

НЕ ЗАБУВАЙМО НАШИХ БРАТІВ ТА СЕСТЕР В ПОТРЕБІ.

Гроші можна посилати до Централі зазначуючи ДОПОМОГА УКРАЇНЦЯМ.

Анна Кравчук,
референтка суспільної опіки СУА

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXV РІК ВИДАННЯ

ТРАВЕНЬ 1983

ЧИСЛО ТРЕТЄ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Могутнім стародавнім християнським привітом ХРИСТОС ВОСКРЕС — вітаємо український народ на Батьківщині і в діяспорі, вітаємо Ієрархів Українських Церков, Проводи громадських Централь, Управи і Членок складових Організацій СФУЖО!

Пересилаємо найкращі дружні вітання жінкам України, що незламно стоять на сторожі збереження духовості української родини, рідної мови і культури.

Шлемо гарячий привіт борцям за людські і національні права в Україні, що за оборону відвічних законів правди коротають роки життя у тюрмах, засланнях на каторзі.

Управа СФУЖО

50-ЛІТТЯ ТРАГЕДІЇ ШТУЧНОГО ГОЛОДУ

Було б великим злочином у добі досягнень науки і техніки, у час політичних ідей, деколонізації та звільнень від панівних імперіалізмів, а рівночасно в період насильства комунізму, промовчати факт знищення комуністичним режимом 7 мільйонів українських селян — синів і дочок найродючішого в світі чорнозему пляновим штучним голодом. Усіма засобами інформації скажімо байдужому Заходові про це жахливе варварство!

Складові Організації СФУЖО повинні активно включитися в дію крайових акцій, окремих комітетів чи самим запланувати якусь доцільну корисну форму відмічення трагедії штучного голоду злочасного 1933 року. З приводу цієї нелюдської ганебної події 20 віку Управа СФУЖО пропонує, щоб у місцевостях з університетськими центрами, де пра-

цюють викладачами українські наукові сили, їх заходами влаштувати на терені університету для чужого інтелектуального збору науково-інформативний симпозиум. Це була б належна форма інформації для чужонаціонального наукового довікля. В цей спосіб наші наукові академічні кадри зможуть в об'єктивний науково умотивований спосіб пригадати злочинну історичну правду знищення штучним голодом 7 мільйонів невинних дітей, матерів, батьків в Україні, що її сусіди називали "житницею Європи".

У зв'язку з подією голоду в 1933 році просимо членок Управи СФУЖО, а також Управи складових організацій СФУЖО колекціонувати статті, дописи, документації, свідчення та інші матеріали з нашої і чужонаціональної преси, у різних країнах. Копії, або оригінали таких матеріалів просимо пересилати до бюро СФУЖО. Це потрібне для архіву і складення бібліографії проблеми голоду в Україні в 50-тиліття цієї події.

3 ДІЯЛЬНОСТІ УПРАВИ СФУЖО

20-го січня ц.р. відбулося в Торонто ділове засідання нововибраної Екзекутиви СФУЖО, на якому обговорено каденційні завдання. 24-го січня голова СФУЖО, д-р М. Квітковська, відбула зустріч з головами місцевих складових організацій СФУЖО, на якій дискутовано проблеми праці, а

25-го січня голова СФУЖО була на засіданні фінансової Комісії СФУЖО.

23-го березня ц.р. відбулося в Торонто друге за чергою засідання Екзекутиви СФУЖО. Предметом засідання був бюлетень "Українка в світі", плян програмової дії СФУЖО, звіт голови, касовий звіт, листування тощо.

26-го березня ц.р. відбуло засідання фінансової Комісії з участю голови СФУЖО і фінансової секретарки Дарії Бойдуник, яка звітувала про працю

Фінансових Комісій, що діють у наступних країнах: Велика Британія, 2 комісії, голови — П. Семак і В. Смерека; Німеччина — голова О. Штайнер; Бельгія — голова С. Сидор; Австралія — голова Л. Гаєвська; Канада — голова Г. Ганьківська, заст. голови — М. Горбань, Америка — голова М. Харина. Найбільш активними є комісії в Канаді і Америці, для контакту з прихильницями СФУЖО вони мають зв'язкових.

ПІДГОТОВКА ПОВНОГО ВИДАННЯ ТВОРІВ ОКСАНИ ЛЯТУРИНСЬКОЇ

Організація Українок Канади спонсорує повне видання творів Оксани Лятуринської, 3 томи, редагує Богдан Гошовський. Це цінне видання появиться завдяки розумінню великої духової спадщини авторки.

ЮВІЛЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНОК ВІДРОДЖЕННЯ.

45-ліття існування О.У. Відродження в Аргентині відзначено кількома згори запланованими імпрезами: 2-

го червня 1982 р. відкрито пройдений шлях праці імпазантним показом української історичної ноші, в залі Централі Т-ва. Виставка захопила наших і чужих глядачів. У вересні 82 р. влаштовано курс української вишивки під керуванням Олі Сасик і Наталки Карп'юк. У висліді 2-місячного навчання влаштовано виставку праць курсанток. У жовтні відслужено в українських Церквах, в наміренні Організації, Богослуження. 20-го листопада влаштовано ювілейне свято з промовами і мистецькою програмою та виставкою української вишивки. Свято відкрила д-р М. Зінько, промову про

історію існування Організації виголосила О. Котульська. Піонеркам Організації вручено грамоти, а вчителькам навчання на курсі вишивки передано відповідні грамоти і подарунки. Також відзначено нагородами найкращі праці учасниць курсу. У мистецькій частині виступали Р. Бахор, піяністка, В. Козулькін, сольо-спів, М.О. Коваль, рецитатія. Присутніх на ювілеї гостей частовано вибагливим прийняттям. На ювілейне свято наспіло ряд привітань. О. Котульська подякувала всім за участь, зокрема членкам, що своєю працею на шляху 45-ліття дали великий вклад у розбудову Організації.

ПРОТЕСТ ПРОТИ ВЖИВАННЯ СОВЕТСЬКИХ СВІДЧЕНЬ І МАТЕРІАЛІВ В АМЕРИКАНСЬКИХ СУДАХ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКИХ ГРОМАДЯН

Ніна Строката і Святослав Караванські виступили з заявами до президента Регена і інших установ проти вживання невірних матеріалів із советських джерел у судах проти мнимих коляборантів — тепер американських громадян. Їхні заяви повністю друквалися у щоденниках і журналах у США і Канаді. Подаємо тут уривок із заяви та головні точки протесту:

Ми вважаємо, що вживання в судах, як абсолютно вірогідних, советських документів і спрепарованих у СССР свідчень є злочин супроти правосуддя.

Ми вважаємо, що твердження нібито в 1945-1947 рр. не було примусової репатріації з європейських таборів "переміщених осіб" суперечить істині.

Ми вважаємо, що для розгляду згаданих вище справ у відповідності з "Усесвітньою Деклярацією Людських Прав" потрібно:

I. Піддавати всебічній судово-кримінальній експертизі усі советські документи.

II. Переслухувати свідків як оборони, так і звинувачення на судових засіданнях.

III. Судовий розгляд згаданих справ віднести до компетенції суду присяжних.

IV. Доручити розгляд одержаних із СССР винувальних матеріалів безстороннім суддям, котрі не належать ані до скривдженої, ані до оскарженої національності.

Ми закликаємо всіх, хто знає, що таке советські винувальні "документи" та советські "свідки", приєднатися до нашого голосу на захист принципів "Усесвітньої Деклярації Людських Прав".

Ми закликаємо українців Америки звертатися до обраних ними конгресменів та сенаторів, аби ті підтримали негативну оцінку советських свідчень, висловлену сенатором Джоном Ашбруком та прийняли відповідну ухвалу.

I. I. 1983
Лянкастер

Колишні політ'язні СССР
Святослав Караванський
Ніна Строката

"КУТОК
ЛИСТУВАННЯ",
запрошує вас до участі.

Mrs. Anna Krawczuk
26 William Street
Maplewood, New Jersey
07040 U.S.A.

623... мені 21 років, живу в Бразилії, де працюю та студіюю. Дуже люблю малярство, українську музику та все, що рідне-українське. Бажаю нав'язати контакт з українськими хлопцями в моєму віці або й трошки старшими. Можу листуватись українською чи португальською мовами.

624... я закінчила гімназію тому 6 років, а тепер служу в Європейській армії та дійшла до рангу сержанта. Бажаю нав'язати контакт із українськими молодими людьми, а спеціально з тими, що також служать у війську. Володію добре українською та англійською мовами.

299... мені тепер 16 років, на другий рік здаватиму матуру. Дуже бажаю листуватися з українцями у моєму віці, що живуть в Європі. Мене цікавлять українська література (дуже люблю читати і читаю також англійською мовою), пластування, подорожування — мандрівництво. Можу листуватися українською та англійською мовами.

Осередок Листування старається нав'язати контакт із українськими людьми, що живуть в Новій Зеландії — просимо нас повідомити коли б знайшлися українці з тієї держави, що бажали б листуватися з українцями з США та Канади.

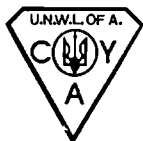
OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XL

MAY 1983

EDITED BY A. H. Sawyckyj

SURVEY AT WOMEN'S CONFERENCE SHOWS POSITIVE RESULTS

The results of a survey taken at the Ukrainian Women's Conference last October indicate that 98% of those participants responding had a positive reaction to the conference, and that 97% would attend another national event of this type. Ninety-four percent said they would also be interested in local, smaller-scale conference.

Out of the 600 persons from across the U.S., including some from Canada and other countries, 185 answered the questionnaire, which was distributed at the conclusion of the conference weekend. A thorough analysis of the questionnaire was undertaken in the aftermath of the conference by Nadia Nynka, head of the Organizing Committee's Program Subcommittee, and her two close associates on that subcommittee, Oka Hrycak and Sonia Slobodian.

"We received a tremendous amount of positive feedback in these questionnaires," said Ms. Nynka. "And the criticisms were of a truly constructive nature, which speaks well of the attitudes of the respondents."

Responses to the open-ended questions in the survey provide fascinating insights into the variety of women's motivations for participating in this event. For example, here are some of the responses to the question "Why did you attend this event?" "To gain energy for the reaffirmation of the vitality of being a Ukrainian woman." "To get a sense of where Ukrainians are, what their attitudes and capabilities are, and what the opportunities for participation are." "Solidarity." "I belong to UNWLA and feel that I am definitely part of this conference."

One respondent, obviously male, gave this reason for attending: "I love the Ukrainian wife I 'intermarried.' I want to be a better informed and supportive husband." (Bless his heart!)

In response to that question "Did the conference meet your expectations?" 93% of the respondents answered in the affirmative. "It exceeded them," said some. "This was great. Congratulations on your great job." "There was a candor and openness in discussions which I had not thought possible in a Ukrainian community setting," said one respondent, referring to the

conference in general and the singles' panel in particular.

However, not all the assessments were positive. Seven percent of the respondents in the survey had reservations. Some said there was "insufficient audience participation and participants to be open about themselves would have been appreciated."

To the question "Was understanding Ukrainian a problem for you?" 90% of the respondents answered "No." But among the 10% who answered "Yes," there were such comments as "I felt I was looked down upon because I did not speak in Ukian," or "The fact that it was totally in Ukrainian limited the understanding of some topics to some women."

The question "What suggestions do you have for future conferences of this kind?" elicited many interesting and valuable suggestions. Most felt that the conference should be an annual event, but there should be fewer panels; topics should be discussed in greater depth and on a more professional level.

A number of respondents felt there should be "more divergent viewpoints," "panelists from different sectors of our society," and "more male participation." "There should be more of the program in English," said some. "Try to attract more young women in their twenties," said another. "More time is needed for women to mingle, meet, and exchange ideas."

"Better accommodations," said some. While some felt the "next conference should be held at Soyuzivka again," another said "the next time it should be held in the Midwest." Someone else suggested "the conference should travel from city to city." "Future conferences should be geared toward fulfilling concrete ideas and projects, not just to discussing them," was another suggestion.

Most respondents were satisfied with the variety of topics offered at the conference, but there were several new ideas offered in response to the question "What suggestions do you have for future topics?" as follows: the problems of the professional woman; well-organized networking; advice for setting up child-care centers; problems of young adults; problems of families living

"HER MEMORY TO KEEP"

Oksana Lukaszewycz-Polon

Ever still as a promised sunrise,
She is remembered in tribute,
For her years of adaptations and denials,
With the radiance of spring blossoms...
How crystalline turquoise the sky above,
Prismatic highlights and high collonades,
Mirroring her as in life, myriad times,
In pale azure waters...
She stands, a dreamer inside an enclosure, grasping,
Through blackness to stare at chasms of dismal night,
Subsiding in a rebellion of passion...now passing,
In purpled density of approaching nighttide...
Disappearing into remoteness, silenced,
Unspeakably peaceful...wonder...
Life within life, bridging chasms of being...
And only mirroring existence...
Stilled moments, intimate knowledge, swiftly passing,
In the throngs of time, she wept...
Her achievements lingering but briefly,
In the pallor of the swiftly setting sun...
She gazes into the somber nature of night,
Flooding the void with the bursting joy of song,
Departed, ever enduring, she is victorius,
Entrusting to us her memory to keep....

"МАТЕРИНСТВО" — Лінорит. Оксана Лукашевич-Полон
"Motherhood" Linocut by O. Lukaszewycz-Polon

50TH ANNIVERSARY OF THE DEATH BY STARVATION OF 7 MILLION UKRAINIANS

*Would that I might go forth into the open field,
And falling on earth's bosom grey and sere,
Pour out my loud lament until the stars should mark,
And people quake to see me weeping there!*

*Lesya Ukrainka
(translated by Percival Cundy)*

In the fertile fields of Ukraine, people were dying a slow horrible death of starvation. This year we are commemorating them.

On yellowing pages of newspapers of those days, as well as in books of memoirs, we see descriptions of Dante-like scenes. In this issue, we are reprinting passages of the recollections of Lucy Robins Lang of

her trip to the Soviet Union at the time of the great famine. It is difficult to read such passages and even harder to look at scenes captured in photographs. But we must never forget this holocaust and we must inform the unknowing world of it. It is the obligation of each and every one of us and of each unit of Ukrainian organizations to proclaim the truth about the great famine of 1933.

In the next issue of "Our Life" we will talk of the actions taken by Ukrainian organizations, including women's organization, in 1933. These actions included depositions, demonstrations, petitions etc. We will also talk of attempts made to help the starving masses and reprint further recollections of eyewitnesses.

Cont: SURVEY

away from Ukrainian communities; panels consisting of young panelists for young participants only; the single professional; how to bring people of Ukrainian descent back to their roots.

"The survey results should provide valuable guidelines to those who in the future will plan events geared toward Ukrainian women," concludes Nadia Nynka. "They are also interesting to the women who attended "Ukrainian Woman in Two Worlds" as well as to the Organizing Committee," she adds.

(A.H.S.)

SOVIET NIGHTMARE

We went to the Soviet Intourist Bureau in Berlin, and presented the letter of recommendation that Senator Borah had given us. Borah was then the leading advocate of recognition of the Soviet Union, and Moscow authorities, when the letter was read to them over the telephone, immediately gave their approval.

Intourist Bureau must have found us worthwhile customers, for we paid for all the available tourist trips in Russia, stipulating in our contract that we could change from one trip to another as we saw fit. We took this precaution because Harry was described on his passport as a journalist, and the movements of newspaper men were watched with particular care.

Every day we spent a few hours on a guided tour, like other tourists. We saw and were impressed by the broad avenues of Leningrad, its ambitious modern buildings, the tremendous factories on the outskirts. We were taken to worker's clubs, theaters, concerts, while a guide gave us a stereotyped lecture on the glorious lot of the Soviet worker.

But when we had gone through this routine, we were on our own, and we had resources of which the authorities knew nothing. Although almost all of Mother's relatives had left Russia when Uncle Fox sent for them, I had many aunts, uncles, and cousins on my father's side who were still living in the Soviet Union. Some of them had participated in the revolution, joined the Communist party, and risen into the higher ranks of the oligarchy. Three of Reb Chaim's grandchildren were in the OGPU. Others were army officers, administrators of collective farms, or supervisors of factories.

These relatives were scattered through Russia. My Aunt Sarah had been told of our impending visit, and word had spread through the entire clan. They awaited us with impatience, hope, and fear. They rarely corresponded with each other, for, as I was told, they were afraid to put anything in writing lest it be used against them, but now they were brought together again by our arrival. Life in Soviet Russia, they confessed, was so dull and drab that they had become emotionally numb. Our visit suddenly woke them up, made them realize how much richer life could be.

Genuinely impressed by some of the things we had seen in the Soviet Union, Harry and I had done our best to convince ourselves that the future at least was bright. Harry said to Aunt Bassia that perhaps the sufferings of the present would be justified by the happiness of the next generation.

"That is not the way to look at Russia," she said sternly. "You talk about the new life that is to come. Now look at us here! In the beginning of the revolution I was told that I belonged to the old generation and that I must expect to make sacrifices so that my children should have food and happiness. Then my children were told that they must sacrifice themselves for the sake of their children. Now look at my grandson. Already he is being told that he must go without food and clothes so that the nation can be rebuilt. But the nation will not be rebuilt. Here we are, three generations, and not one of us will live to see a better day. From day to day, week to week, year to year, things are getting worse. It is Russia that will perish."

We all shuddered. What a terrible prophecy! Her children and grandchildren grew pale and remained silent. I knew that Aunt Bassia had given vent to what was in their hearts. Their dwellings, their clothing, their faces, all testified to the fact that the voice of the old woman was the voice of the strangled mass of the Russian people.

In the office of a Moscow functionary, there was a picture of a mother in distress, with a swollen child at her feet, and over the picture was the inscription, "The eating of dead children is barbarism."

I spoke of this poster to the official. "It is one of our methods of educating the people," he said. "We have distributed hundreds of these posters, especially in the villages of the Ukraine."

"Are conditions as bad as that?"

There was a moment of painful silence. "Some of our people are very unenlightened," he replied somberly.

We saw for ourselves the misery in the Ukraine. In Kharkow the factory workers wore rags and strips of sacking. Again we saw women with babies in their arms. And all, men and women alike, had lumps of black bread under their tattered

UNWLA INC SCHOLARSHIP PROGRAM

We have received over fifty new applications for scholarships from Ukrainian students from Brazil and Argentina. Ages range from 12 years old and up, boys and girls, very well recommended by their superiors in schools, all of Ukrainian descent and all from needy and poor families. Some are already in Seminaries, others attend college-level schools. Please help us — to help them!!!! Become a sponsor or a benefactor — or find a sponsor for them. Your help is greatly needed and will be appreciated! For more information please write to:

Mrs. Anna Krawczuk
26 William Street
Maplewood, New Jersey 07040

sleeves. They nibbled as they walked along, careful not to lose a crumb.

Through a member of my family, we met a high official of the Ukrainian Soviet, who, like many other Ukrainian Communists, had nationalist inclinations and was constantly at odds with Moscow. He talked frankly, advising us to visit the villages. "Six million people have perished from hunger in our country this year," he told us. "Six million."

We hired an automobile for the suggested trip, paying the local Intourist \$50 a day, and the official accompanied us. No one was to be seen in the fields. Although it was late in the fall, the hay had not been taken in, nor had the grain been threshed, and crops were rotting everywhere. It was early morning, and a vapor was rising from the damp and putrid stacks.

The previous spring a curtain had been dropped over certain provinces of Russia, so far as the outside world was concerned, but within Russia the truth was known. In order to recruit farm laborers from the cities, the government had charged that the peasants were seeking to starve the urban population. City workers had gone into the country, and they knew what was happening.

At the entrance to the first village we reached, there was a crude gate with a Soviet star over it and in the center of the star, under glass, a picture of Lenin. A soldier in a long army coat was seated near the gate, his face buried in the collar of his coat. He was dozing.

An investigation was going on in the village, and there was a truckload of soldiers. The village had been collectivized; that is, the peasants had been forced to join a kolkhoz — a collective farm. Now it appeared that tractors had been damaged, and the peasants were charged with sabotage — the worst of crimes. Officials in boots and short leather jackets tramped in and out of the huts. I noticed that both officials and soldiers carried chunks of black bread; they knew well enough that they would find no bread in the villages.

While I was watching the Soviet investigators at work, a peasant woman, dressed in patched sacking, appeared from a side path. She was dragging a child of three or four years by the collar of a torn coat, as one might drag a heavy bag. When she reached the main street, she simply dropped the child in the mud and went away. Everyone saw what had happened, but no one made a move. The child's face was bloated and blue, and its hands and tiny body were swollen. Obviously it was near death, but it was still alive. The mother left the child in the road in the hope that someone might do something to save it.

Will be continued

UNWLA BRANCH 61

On Saturday, December 11, 1982, from 10 AM to 4 PM, more than 2000 adults and children attended the 5th annual International Festival Day at the Morris Museum of Arts and Sciences, located in Morristown, New Jersey.

The Museum invited eleven ethnic groups to display their ethnic crafts, exotic and delicious delicacies, and folk dancing and singing in the Museum theater.

The Ukrainian group was represented by Soyuz Ukrainok Branch 61 of Whippany, N.J. In an upper level Museum room decorated with food-laden tables, a Hutzul liznyk and wheat didukh, Soyuzanky Luba Batka, Nusia Paszczak Denysyk, Zina Ferenc, Hania Kosonocky, Irka Labinska, Slavka Mulyk, Katerina Rockerfeller, Lida Taranko, Luba Walchuk and Danusia Yaworska, in beautifully embroidered Ukrainian blouses, sold mouth-watering varenycky, both hot and pre-packaged to take home. An extensive and delicious variety of Ukrainian baked goods sold briskly. Also, Soyuz Ukrainok Christmas decoration how-to books were sold, and "Nusia Artwear" was on display for the crafts presentation.

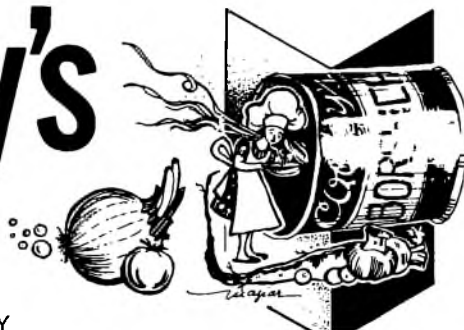
In the Museum lobby was a spectacular 10-foot Christmas tree of all nations, decorated with international ornaments and flags given to the Museum by the various participating ethnic groups. At this central and busy location, the Ukrainian St. Nicholas (Bohdan Ferenc) and his angels (Natalie Kosonocky and Oksana Mulyk) greeted and gifted Museum visitors with candy and ribboned scrolls describing our St. Nicholas tradition.

Nusia Paszczak Denysyk
Arts and Cultural Chairwoman
Branch 61

Sonyia Woloshyn, the museum's administrative secretary, is greeted by Natalie Kosonocky, who is dressed as an angel.
Photo credit: Cary Herz/Star Ledger.

COOKY'S CORNER

CHRISTINA NAWROCKY

DELICIOUS AND REFRESHING DESSERT

HAWAIIAN POACHED PEARS

- 20 oz. can crushed pineapple
- 9 oz. jar red currant jelly
- 1c. water
- 1 tbsp. lime juice
- 6 large pears (the best are anjou pears)
- 1 tsp. cornstarch
- 2 drops red food coloring

CUSTARD

- 1 small package instant vanilla pudding
- 1 tsp. vanilla extract
- 1/2 c whipping cream
- sliced toasted almonds

Combine pineapple, jelly, water and lime juice in a large heavy skillet with a tight lid. Heat gently until boiling and jelly is melted. Cut pears in half, peel and core. Drop into pineapple mixture. Turn heat to low, cover tightly and simmer until pears are tender. Lift pears with slotted spoon and put in a bowl. Boil pineapple mixture until very thick. If not thick enough, add cornstarch. Add red food coloring. Pour mixture over pears. Cover and chill very well.

Custard: Prepare pudding using extra 1/2 c. milk and add vanilla. Chill until serving time. Whip cream and fold into pudding. Spoon pears into serving dishes top with pudding and sprinkle with toasted almonds.

HELP ROSTYK!

In front of us we see a letter from a mother in Poland, writing to us about an unfortunate accident, the victim of which was her 2½ year old son Rostyk. As a result of the accident, Rostyk's left hand has been crippled: the palm is immobilized, two fingers are missing. With the letter, we received photographs and X-rays of the injured hand. To correct the handicap, plastic surgery is necessary; however, the surgery cannot be done in Poland.

The photographs and X-rays of the injured hand have been examined by Ukrainian doctors in the U.S., as well as by orthopedic specialists, all of whom agree that the operation is not only possible in the U.S., but necessary as well if Rostyk is to regain the use of his left hand.

Thus the Social Service Committee is turning to you to come to Rostyk's assistance. Please send your contribution to UNWLA, 108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003. Make out your check to the UNWLA Social Service Committee, for the aid of "Rostyk".

ПРОШЕНИЙ ВЛІТКУ
ОБІД НА 6 ОСІБ

ЗАКУСКА:

АВОКАДО З КУРЯТИНОЮ

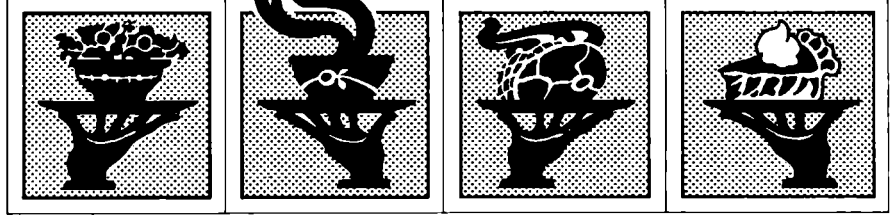
3 горнятка вареної, дрібно порізаної курятини
 3/4 горнятка дрібно порізаної селери
 1 1/2 ложки цитринового соку
 3/4 горнятка майонезу
 3 великі авокадо
 2 зварені на твердо яйця, порізані в шматки

Добре змішати 4 перші складники. Перерізати авокадо на половини, вибрати зі середини кістку й м'якуш, порізати його в кістку і змішати з курятиною. Наповнити вижолоблену лущину мішаниною з курки і прикрасити шматками яєць.

ЗИМНА ЮШКА З ОГІРКІВ

1/4 горнятка масла
 1 велика цибулина
 4—5 великих огірків (свіжих)
 2 лаврові листки
 6 зернят перцю
 1/4 горнятка борошна
 5 горняток курячого бульйону (може бути з бульйонових кісток), сіль
 1 горнятко сметанки (heavy cream)
 1 ложка цитринового соку
 квасна сметана
 кріп

Розтопити масло на сковороді. Дати до нього дрібно порізану цибулю і тоненько порізані на шматки огіркі, залишаючи половину одного огірка.

Змішати з маслом, додаючи лавровий листок і перець. Накрити посудину і варити поки огірки не стануть прозорі. Додати борошно і мішати, щоб не було грудок. Поволі вливати бульйон, мішаючи. Варити на дуже легкому вогні 30 минут. Перетерти через сито, або на електричному "блендері". Посолити до смаку. Вистудити. Перед поданням додати сметанку і цитриновий сік. Порізати залишену половину огірка без зернят на тонесенькі шматочки і додати до юшки.

Подавати у чашках (філіжанках) додаючи на верх трошки квасної сметани і посипаючи дрібно посіченим кропом.

ЗАПІКАНІ КОТЛЕТИ ЗІ
СВИНЯЧОГО М'ЯСА

6 котлетів без кістки зі середини худі поладвиці, порізаних на 1 1/2 цяля грубості
 сіль, перець, солодка паприка, борошно, масло
 2 горнятка рідкої сметанки (half & half)
 1 горнятко свіжих, покрайних печериць
 1 пушка 10 1/2 унції юшки з печериць (mushroom soup)

1/2 горнятка горіхів (необов'язково, як хто любить)
 посічена свіжа зелена петрушка

Котлети посолити, поперчити, посипати паприкою і мукою та зрум'янити на маслі з обох сторін.

Уложити в прямокутній формі (ругех) і полити сметанкою. Пекти в нагрітій печі до 325° 1 годину. Тоді посипати котлети порізаними печерицями і полити юшкою з печериць. Пекти ще 30 минут. Як хто любить, посипати присмаженими на маслі горіхами (дуже смачне) і посипати петрушкою.

Подавати з рижем або макаронам і з яриною.

ЛАКОМИНКА ЗІ СВІЖИХ
БРОСКОВ

3 горнятка свіжих, порізаних в платки бросков
 1 горнятко порізаних бананів
 1 ложка цитринового соку
 2 ложки цукру
 1/3 горнятка кокосових стружків (shredded coconut)

Змішати разом перші 4 складники і застудити (кілька годин в холодильнику. Перед поданням посипати кокосовими стружками.

СЕРЕД КВІТІВ І ЗЕЛЕНІ

З приходом приємної теплої весни починається нове життя не лише в городах та квітниках. Кімнатні квіти у вазонках теж починають розростатися. Їм треба більших вазонків, більше свіжої землі та поживи.

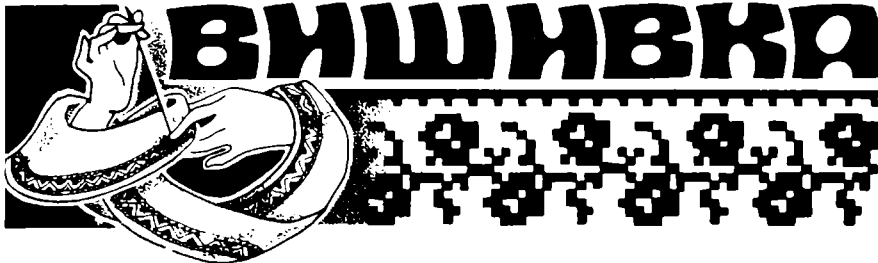
Не всі рослини у вазонках треба пересаджувати кожного року. Старші, великі рослини пересаджуємо рідше, менші і молодші частіше. Час від часу треба взяти вазонку в руки та поглянути на його спід. Через цю дірку у вазонку, де спливає надмір води показується коріння. Це є знак що для рослини вазонку є замалий.

Звичайно рослину пересаджуємо у вазонку одно або два числа більший як дотепер. Не є добре садити рослину у вазонку завеликий. Вазонки, в які буде-

мо садити, треба добре помити в гарячій воді з милом. Глиняні вазонки добре залишити у воді на кілька годин, щоб натягнули. Дірку на споді вазонка прикривати куском черепа зі старого розбитого вазонка або насипати на дно дрібних камінчиків. Треба це так зробити, щоб надмір води з підливання міг цією діркою стікати.

Не до всіх рослин надається одна і така сама земля. Звичайно землю до вазонків купуємо в крамниціях. Земля у готових мішках є вже приправлена відповідно, для яких рослин її потрібно. Всі складники є виписані на опакуванні.

Рослини які плануємо пересаджувати, треба кілька годин перед тим, добре підлити. Коли вже все приготоване до пересаджування, обережно беремо вазонку, придержуючи рослину пальцями однієї руки попри саму

ВИШИВАНА СКАТЕРТЬ

Воно може здатися невідповідним починати вишивати скатерть уліті. Та власне розпочати її перед літніми вакаціями і закінчити восени. Щоб була готова на різдвяний стіл.

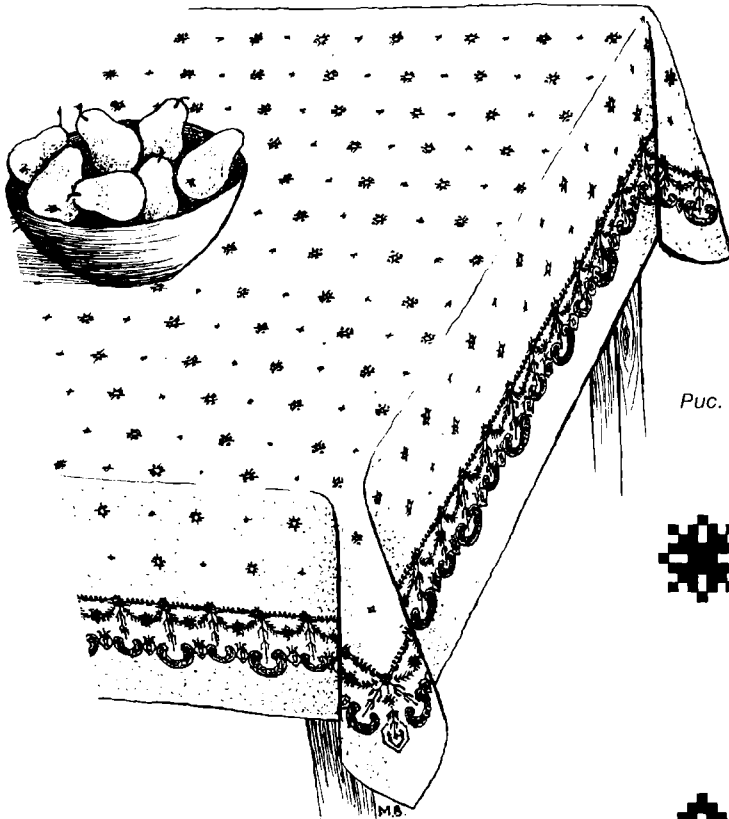
Проект скатерті, що подаємо, постав на центральних землях. Взір стилізований з барокового. Як матеріял може послужити панама або біле льняне полотно. Розмір узятий із пересічного ідальняного стола.

Головний стилізований мотив приміщений дещо вище долішнього рубця довкруги цілої скатерті. По середині скатерті посилені у певних відступах дрібні зірки. Вишивати можна чорним або вишневим кольором. До вишивання вживати ниток марки Д.М.Ц. Чорний ч. 310, вишневий ч. 816.

Довкруги скатерть обведена рубцем на 1 інч.

Рис. Марійка Винницька

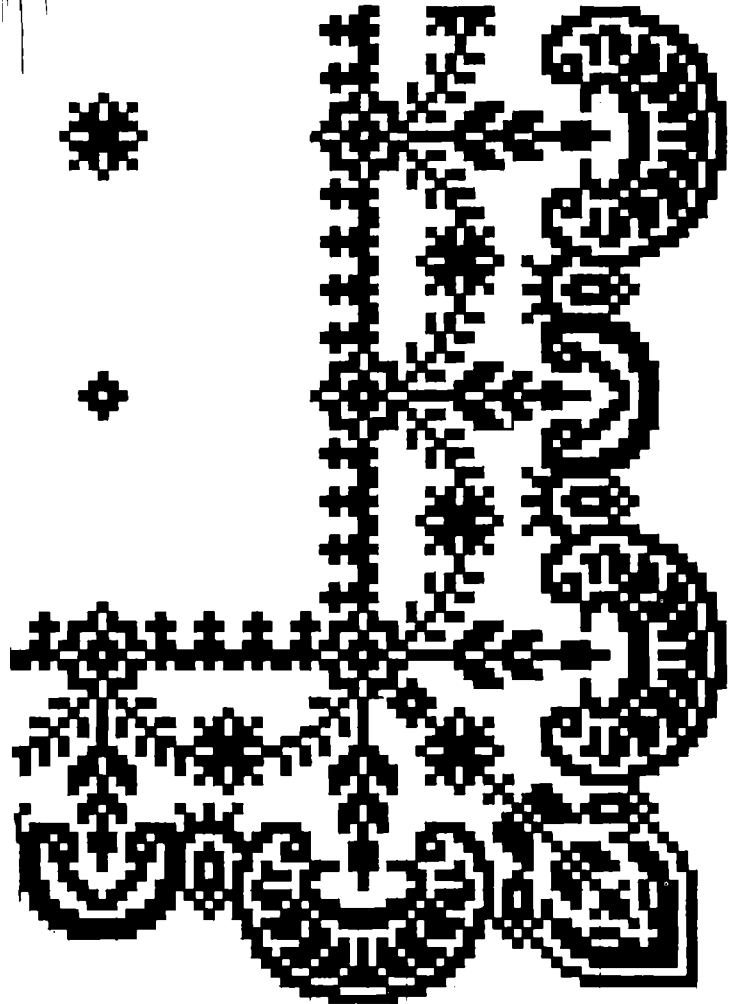
Взір до скатерті

землю і перевертаємо його. Тоді треба кілька разів сильніше вдарити берегом переверненого вазонка до краю стола чи крісла. Звичайно в цей спосіб можна витягнути навіть сильно закорінену рослину. Не є виключеним, що часом приходить розбити вазонку, щоб витягнути рослину. Все це треба робити дуже обережно щоб не ушкодити коріння. Пересаджуючи рослину до нового вазонка, старатися примістити її по середині. Рівень землі не повинен бути глибше як був в попереднім вазонку. (Значить, землю підсипати зі споду а не зверху.) Задовге коріння можна трохи протяти а не завивати. Землю насипати попри стіни вазонка та старатися добре втискати.

Пересаджену рослину не висувати відразу на сонце. Кілька днів задержати в холоді. На весні і влітку додаємо нашим рослинам у вазонках поживи. Залежно від рослини, якої поживи їй потрібно. Про це можемо довідатися в огородника але можна додавати "plant fertilizer".

Нат.

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

ХРОНІКА ЗА 1982 р.

Округа нараховує 478 членок об'єднаних в 18 Відділах.

ВІДДІЛ	МІСЦЕВІСТЬ	ГОЛОВА	ПРЕСОВА РЕФЕРЕНТКА
10-ий ім. Лесі Українки	Філядельфія	Ростислава Матла	Анна Заброцька
11-ий ім. Княгині Ольги	Трентон	Ярослава Лабка	Дарія Смотулка
13-ий ім. Уляни Кравченко	Честер	Тамара Рац	Ірена Сольчаник
20-ий ім. Олени Теліги	Філядельфія	Лідія Бульба	Марія Харина
41-ий ім. Лесі Українки	Філядельфія	Марія Ганіна	Наталія Вайда
43-ий ім. Олени Пчілки	Філядельфія	Ірена Гаврилів	Анна Максимович
48-ий ім. Ольги Кобилянської	Філядельфія	Іванна Пенкальська	Катерина Максимюк
54-ий ім. 500 Героїнь	Вілмінгтон	Лада Гусар	Лідія Гарванко
59-ий	Балтімор	Анна Стельмах	Раїса Зелінська
67-ий	Філядельфія	Оксана Фаріон	Оксана Панасюк
90-ий ім. Олени Степанів	Філядельфія	Марія Кондрат	Христя Сенік
91-ий ім. Олени Кисілевської	Бетлегем	Богданна Михайлів	
115-ий	Балтімор	Люба Книш	

ПРИЄДНАЛИ НОВИХ ЧЛЕНОК:

13-ий Відділ, Честер приєднав 2 нові членки.

20-ий Відділ — Варку Швед і Дзвінку Кульчицьку (2)

41-ий Відділ придбав одну членку.

На сходинах Відділів обговорювано та відчитувано інструкції й обіжники з Головної та Округної Управ. Відділи вирівняли всі свої фінансові зобов'язання.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ ДІЛАНКА:

На ширших сходинах Відділів прочитувано реферати, виголошувалося доповіді, членки оглядали прозорки і знімки з подорожей.

10-ий Відділ: "Ольга Басараб і Олена Теліга", "В пошані Матерям", "На День Батька", "Українська жінка і наше майбутнє", "Листопад".

11-ий Відділ: "Княгиня Ольга" — Романа Мицик, "Спогад про Белз" — Дарія Смотулка, "Пісня Материнська" (з київського журналу) прочитала Людмила Сердюк.

13-ий Відділ: На сходинах в різдвянім часі відчитано вірш Б. Лепкого "Понесися, Колядко". На одних сходинах членки вислухали реферат з нагоди "Листопадових Роковин" і вірш Р. Купчинського "Листопад", на інших — репортаж із численними знімками з подорожі по Європі.

20-ий Відділ: "Сьогоднішнє Перу", репортаж — Лідія Дяченко, "Алла Горська" — пера І. Пеленської, читала Лідія Дяченко, коротку біографію глухонімої американської письменниці Гелен Келлер — Марія Харина, Теофіль Бойчук виголосив доповідь "Олена Теліга в 40-річчя її смерті", о. Маріян Процик — "Княгиня Ольга — жінка в християнському світі", — доповідь д-р Наталії Пазуняк "Подорож по Європі". На передсвяткових різдвяних сходинах членки обмінялися подарунками, Марія Касіян читала "Різдвяні спомини", а Лідія Бульба гумореску пера Стефанії Кохановської.

41-ий Відділ: Марія Ганіна систематично оживляє

сходина дбайливо опрацьованими та підготованими доповідями на різні теми: "Киянка — Катерина Десницька, королева Сіаму", "На 9-го Березня" — вірш Сверстюка Євгена і "Тарас Шевченко", вірш Комарової, "Олександр Кониський" — до 80-річчя з дня його смерті, "Великодня писанка", "Український Державний Герб — Тризуб". Наталія Вайда прочитала розповідь про враження з посвячення церкви в Люрді.

43-ий Відділ: Доповідь — "Ключі до зміцнення нашої організації", Тарас Пенкальський висвітлив фільм з 1914 р. про Люрд, "Подорож по Україні" в прозорках — Надія Оранська, доповідь про історично-архітектурні пам'ятки "Від Фльоренції до Франції" ілюстрована прозорками — Роман Петик. На прощання членки Відділу Стефанії Кохановської, яка виїхала до Канади, слово "Спомин про Перемисьль" сказала Ірена Гаврилів та вірш, присвячений пані Стефі "Ви наша членка" виголосила А. Максимович.

48-ий Відділ: Доповідь "Життя і творчість Лесі Українки", "День Подяки". На сходинах прочитувано тижневик "Праця" з Бразилії, членки обмінювалися думками і переживаннями.

54-ий Відділ: Святочні ширші сходина в честь Тараса Шевченка. "Шевченко в музиці" — монтаж; уложила і виконала Марія Ясінська-Мурована. "Чигирин" — деклямація — Дозя Пастушок. Святочні сходина відбулися в домі подружжя Мурованих, присутніх 16 членок. "Українці в Бразилії" (16-го жовтня) Петро Бокало висвітлив вдалі прозорки з поселень українців, до яких достосував музику і оповідання на стрічці. Це була дуже цікава і добре опрацьована програма.

90-ий Відділ: На сходинах Відділу вислухано гутірки, приготовані членками, або запрошеними гістьми.

91-ий Відділ: Прочитано такі реферати: "Тарас Шевченко в Советському Союзі", "Галина Журба — життя і творчість", "Спомини з господарських курсів в Коршові біля Коломиї", прозорки з подорожі по Європі.

ІМПРЕЗОВА РЕФЕРЕНТУРА:

10-ий Відділ: Дуже успішною імпрезою Відділу був традиційний "Андріївський вечір". Членки Відділу ходили з колядою. Не забули і про союзнянок, які живуть у домі для старших "Вознесіння" і пішли до них поколядувати. Як щорічно, продавали квіти на "День Матері" і "День Батька", щиро допомагали в усіх починах нашої парафії св. Миколая; при підготовці "свяченого", празничного обіду, шкільного базару тощо.

11-ий Відділ: Переведено успішно традиційне "Печення бараболі".

13-ий Відділ: Влаштовано пікнік, під час якого відчитано дві гуморески Гриця Зозулі і "Емерити" Г. Черинь. В січні Відділ відзначив своє 30-ліття. Цього дня відправлялася Служба Божа в наміренні членок. На могили померлих членок покладено квіти. По полудні була вечеря з програмою. Виступала Е. Белюць, яка при акомпаньяменті композитора Л. Вербицького виконала пісні Івасюка і Вербицького, також прочитала частину поеми "Маруся Чурай" Ліни Костенко. В червні Відділ відбув поїздку автобусами на фестиваль у Нью-Джерзі.

20-ий Відділ: Разом з гуртком книголюбів ім. Наталени Королеви влаштовано вечір на пошану мистця Петра Андрусева. В червні відбувся пікнік в домі подружжя Марії і Миколи Касіянів, під час якого відзначено іменини довголітньої секретарки Відділу Мирослави Прокопович. В жовтні влаштовано "Мистецький ярмарок".

43-ий Відділ: Найбільшою імпрезою року був вечір, присвячений акторові, режисерові і громадському діячеві Володимирові Шашаровському. Вечір відбувся 24-го квітня 1982 р. Відкрила його голова І. Гаврилів. В програмі був діалог пера Л. Чайківської у виконанні Н. Оранської і Л. Чайківської, промова про ювілята, яку прочитав Ярослав Климовський, уривки з рецензій читали на перемену Л. Чайківська і Н. Оранська, вірш "Любителі сцени" — А. Максимович. Е. Блавацька прочитала спогад В. Шашаровського про Свят-вечір на рідних землях в часі війни. Після сольоспіву Н. Оранської, під час перекуски, прочитано привіти від 19-ти організацій. На закінчення виступав з монологом сам актор В. Шашаровський. Вечір пройшов з великим успіхом і був матеріальною підтримкою для видання книги "Наш Театр". В липні відбулася прогулянка до театру, де виступала в оперетці "Галло Далі" донька нашої членки Катруся Оранська.

19-21-го листопада відбулася виставка мистця Юрія Гури. Виставку відкрила імпрезова референтка. Вона теж сказала коротко про життєвий шлях мистця та його вклад у громадське життя Філядельфії. Виставка тривала три дні, її відвідало велике число гостей.

48-ий Відділ влаштував "День Подяки", з невеликою, добре підготованою програмою.

54-ий Відділ влаштував пікнік на подвір'ї подружжя Маєрів. Господар пан Маєр куховарив. Участь взяло 19 членок. На прощання "Старого року" членки давнім звичаєм, який прийнявся у Відділі, йдуть раз у рік до ресторану на спільний обід. Цього року участь взяло 22 особи (членки і гості). Голова зробила підсумки праці з цілого року і подякувала членкам за жертвенність і співпрацю.

59-ий Відділ, як щорічно, розпочав діяльність, влаштовуючи спільно з молодшим 115-им Відділом "Новорічну зустріч" для ширшого громадянства. Влаштували виставку картин молоді мисткині Вікторії Варварів. Членки відвідали з колядою кожен українську родину в Балтіморі.

90-ий Відділ улаштував виставки картин маєстра Богдана Божемського та Аркадії Оленської-Петришин. Д-р Стахів висвітлив прозорки, темою яких була гора "Сейнт Генлен".

115-ий Відділ влаштував традиційний вечір "Миколайка" для союзнянок і їхніх родин.

ПОМИНКИ

43-ий Відділ.

Муж нашої голови І. Гаврилів відійшов у вічність. Багато членок взяли участь у похоронних відправах та причинились до влаштування поминок, якими зайнялись — Х. Дольницька, М. Куземська і Л. Чайківська.

Це доказ дружніх взаємин поміж членками Відділу.

МИСТЕЦЬКА РЕФЕРЕНТУРА:

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

Меценатами Музею стали Відділи: **11-ий — Трентон, 13-ий — Честер, 20-ий — Філядельфія, 59-ий — Балтімор, вдруге; 10-ий — Філядельфія, 11-ий — Трентон і 43-ий — Філядельфія є добродіями.**

10-ий Відділ: Розпродував жетони на Український Музей та різдвяні і обрядові картки.

48-ий Відділ продав 200 жетонів на Музей.

54-ий Відділ: Уфундував для Українського Музею старовинну сорочку зі Східних областей України. Відділ є членом Музею. Також багато членок вписалося до Музею.

67-ий Відділ: Головним завданням Відділу є підтримка Українського Музею. Відділ не тільки старається допомогти йому фінансово, але розповсюджує інформації про нього та старається поширити серед української громади зрозуміння важливості його існування. Відділ улаштував вже 4-ий за чергою "Тиждень Українського Музею" у Філядельфії 24-30-го жовтня 1982 р. Програма тижня: розпродаж жетонів на користь Музею біля всіх українських церков Філядельфії в неділю, 24-го жовтня. Того ж вечора була імпреза. Доповідав мистець Петро Капшученко про кераміку. Інформації про Музей подала директорка Марія Шуст. Під час вечора був розпродаж речей із музейної крамнички та скульптур мистця Капшученка. В суботу 30-го жовтня Відділ улаштував для молоді всіх шкіл українознавства у Філядельфії прогулянку до Українського Музею в Нью-Йорку та до православного Осередку в Бавнд-Бруку. Також адресовано листи "Писанку" за збіркою на Музей, які розіслано по багатьох штатах Америки. Крім того членки продавали речі з музейної крамнички при кожній нагоді: на З'їзді Округи, на ярмарку в Милвил, на базарі в УОК-Центрі, під час Конгресу СФУЖО та на церковних базарах. І. Луцишин є референткою Музею в Окрузі, І. Кушнір членкою управи Українського Музею.

90-ий Відділ: Мистецька референтка приготувляла афіші на виставки та імпрези, також помагає в мистецьких курсах при УОК-Центрі.

СУСПІЛЬНА ОПІКА:

Референтки відвідували хворих членок, давали допомогу своїм членкам, вислали посилки потребуючим в інших країнах поселення.

10-ий Відділ вислав 7 посилок з одягом і матеріалами до Бразилії та опікується "Бабусею" в Європі.

11-ий Відділ провадив широку діяльність завдяки щедрим пожертвам добродія Відділу Філімона Калитчука та завдяки коляді від членок і громадянства. Невтомні референтки Люба Мриглоцька, Катря Ковшевич і Марія Сенник відвідували хворих членок і старших віком громадян. Вислали 24 пакунки з оджею, харчами й книжками до Європи, Бразилії та Парагваю. Приєднано спонзора Філімона Калитчука, який оплачує дві стипендії в Аргентині. Удільено одноразову допомогу одній родині в потребі. Відділ передплатив "Бабусі" журнал "Наше Життя".

13-ий Відділ передплачує "Наше Життя" для старшої віком членки. Опікується політв'язнем і вислав йому одну посылку. Висилає політв'язням привіти. Дві членки спонзорують стипендистів. У великодньому та різдвяному часі членки відвідують у шпиталях хворих українських жінок та заносять їм печиво.

20-ий Відділ і пресова референтка Відділу передплачують журнал для "Бабусі". Відділ продовжує опіку над домом старших в Буенос-Айрес, Аргентина.

41-ий Відділ передплачує "Наше Життя" для "Бабусі" та вислав коляду на політичних в'язнів до "Смолоскипу".

43-ій Відділ вислав заходами референток суспільної опіки Анастазії Жилавої та Кароліни Конрад посылку з харчами до Польщі, посылку з одягом для родини в Європі. Оплачував телефон для українки в Нерсінг Гоме. Відділ утримує "Бабусю", зобов'язався платити стипендію студентці в Бразилії, а перед Різдвом голова Відділу І. Гаврилів вислала цій студентці подарунок 25.00 дол. у 1982 р. Відділ видав на потреби суспільної опіки понад 1000.00 дол.

48-ий Відділ вислав дві посылки з оджею до Бразилії, на Різдво відвідав з подарунком "Бабусю" у "Вознесінні", передплачує "Наше Життя" "Бабусі" у Франції, дав даток на політв'язнів, воєнним інвалідам коляду ЗУАДАК-ові та УОКЦентрові.

54-ий Відділ посилає 100 дол. на "Бабусю" в Німеччині. 4-го квітня на ширших сходинах членки запакували 8 посилок з одягом до Бразилії. На цю ціль збирали гроші коло церкви св. о. Миколая впродовж двох неділь в березні. Зібрано 111 дол. Три пачки уфундували: Гусак (1), Гусар (1), Матвійків (1).

59-ий Відділ постійно опікується "Бабусею" в Польщі, оплачує передплату журналу "Наше Життя" для одної з "Бабусь". Вислано 34 пачки українським поселенцям в Бразилії.

90-ий Відділ нав'язав контакт з родиною переслідуваних в Європі.

91-ий Відділ дальше посилає стипендію до Польщі та придбав дві стипендії до Бразилії. Також вислано посылки з уживаним одягом і ліками до Польщі.

ГОСПОДАРСЬКА РЕФЕРЕНТУРА:

(10) — Продаж печива. (11) — Господарські референтки Васирина Микитин, Софія Татомир, Катерина Мізюк і членки Відділу, приготували перекуски на ширші сходини та для запрошених виконавців програм переведених імпрез і поминок. (13) — влаштував 2 базари — великодній та різдвяний і зайнявся пікніком. (41) — влаштував традиційний базар перед "Днем Подяки". Господарська референтка Катруся Копайко постійно гостила членок чаєм та солодким. (43) — господарські референтки — Х. Дольницька, І. Осідач і С. Рудацька підготовляли перекуску на сходини та імпрези Відділу. (48) — влаштував продаж домашнього печива. Господарська референтка з поміччю членок приго-

товляла перекуску на річні збори і обід на "День Подяки". (54) — членки продавали голубці, вареники і печиво на Christiana Mall а другий базар був 26-го вересня в Ньюарк, Делівер. Це невелике університетське містечко влаштовує щороку восени "Громадський День", на який запрошує 54-ий Відділ. Туди не тільки треба прилагодити харчі, але треба привезти зі собою столи, грійки тощо. На сходинах членки мають каву і солодке. (59) — влаштував великодній і різдвяний базари та брав участь в українському міському фестивалі. (90) — для придбання фондів влаштовано 6 продажів печива і сніданок з льотерією.

КОНГРЕС СФУЖО:

Відділи Філядельфійської Округи взяли участь у Конгресі СФУЖО.

10-ий Відділ розпродував книжки і жетони для СФУЖО.

11-ий Відділ — голова Ярослава Лабка, почесна членка Людмила Сердюк і секретарка Відділу Богданна Осадца брали участь у Конгресі.

20-ий Відділ — членки брали активну участь в підготовці IV-го Конгресу СФУЖО.

43-ій Відділ — Ірина Гаврилів очолювала реєстраційну комісію Конгресу, а членами її були Марія Куземська і Анастазія Жилава. Люда Чайківська була головою бенкетової комісії. В різних комісіях допомагали членки: Л. Гриців, М. Євсєвська, А. Максимович, Н. Оранська, І. Райнер, Н. Суха, М. Татарська, О. Шиприкевич. Членки теж розпродували книжечки і зложили даток 100.00 дол. на "Українку в світі".

48-ий Відділ розпродував жетони.

ЗВ'ЯЗКИ:

11-ий Відділ — Членки брали участь у підписанні Проклямації Незалежності і Соборності України мейором і губернатором.

Відділ добре запрезентував себе у "Днях Спадщини" міста Трентону.

Членки співпрацюють з Сестрицтвом, а Ярослава Лабка і Дарія Самотулка є вчительками Школи українознавства.

Найзамітнішою подією Відділу було влаштування української різдвяної виставки в американській бібліотеці Mary Jacobs Library, Rocky Hill, N.J., яку приготувала Дарія Самотулка.

Виставка втішалася великим успіхом і на домагання глядачів тривала шість тижнів.

Ця виставка знайшла відгук в американській пресі. У висліді інтерв'ю репортерки зі згаданою членкою появилася довша стаття зі світлинами в газеті The Home News, New Brunswick, N.J. 23-го грудня 1982 р. під заголовком "Library display, Ukrainian-style Christmas".

13-ий Відділ улаштував 2 виставки народного мистецтва у місцевому Widener університеті.

20-ий вислав листи до конгресменів в обороні Юрія Шухевича і Володимира Половчака.

41-ий — голова Марія Ганіна взяла участь у зустрічі з конгресменами у Вашингтоні, яку організував Союз України.

54-ий — вже від кількох років у великодньому часі членки пакують 60 кошичків і заносять їх до "Ду Понт Інститут" для хворих дітей-калік. Цього року членки сходилися кілька вечорів і робили з волічки цип'ятка до кошичків, щоб діти мали ще і забавку не тільки солодке.

59-ий підтримував всі акції в обороні "Людських прав", спонзоровані Українською Гельсінкською Групою і Філадельфійським Комітетом проти знеславлення. Відділ брав участь у весняному фестивалі в одному з кращих університетів у Балтіморі.

67-ий — шість членок Відділу взяли участь в Жіночій Конференції "Українська Жінка в Двох Світах" 2-3-го жовтня на Союзівці та підготували на цю конференцію панель під наголовком "Жінки в кризі". М. Кушнір була модератором панелю, а Д. Захарчук і М. Шиприкевич — панелістками. Д. Захарчук репрезентувала Відділ на полуденку в Нью-Йорку 13-го червня з нагоди 50-ліття Першого Жіночого Конгресу в США.

90-ий — членка Відділу належить до комітету Шкільництва й Освіти при Українському Освітньо-Культурному Центрі.

91-ий — влаштовано чотири виставки народнього мистецтва в таких установах: Lehigh University, Hess Brothers Dept. Store, Baum Art. School, Етнічний День конгр. Пітера та в церковній залі св. Йосафата. Також влаштовано показ писання писанок і показ-лекцію вишивання. В березні відбулась доповідь Герти Гудвін з Sun Inn Society про етнічні групи в Бетлегемі, на якій було понад 300 осіб. В жовтні відбувся Український День в крамниці Hess Brothers в Алентаві з мистецькою виставкою, виступом бандуристів і танцювальної групи, продажем страв і печива, показом Свят-

вечірного стола, виставкою образів мистця Б. Божемського і фотографій Я. Цегельського. В грудні Відділ взяв участь в "Hanging of the Greens" в YWCA, де одна кімната зображувала Різдво в Україні.

115-ий — членки вчать в українській школі, провадять Пласт і співпрацюють з місцевими церквами та допомагають в будові дому для старців.

Голова Округи Ростислава Матла, гордиться управою і Відділами, які тісно співпрацюють. При Окрузі існують два Гуртки книголюбів: ім. Наталени Королеви, голова Марія Харина та ім. Ліни Костенко, голова Марія Куземська. Цього року в квітні вони влаштували авторський вечір письменникові Іванові Смолієві з нагоди появи його нової книжки. Членки працюють при парафіях, беруть живу участь в суспільно-громадському житті, співпрацюють з Сестрицтвом, є вчительками школи українознавства, членками-прихильницями, чи членками СФУЖО. На Фонд ім. Олени Лотоцької 10-ий Відділ і членки зложили суму 400.00 дол., а 43-ій Відділ 295.00 дол. Відділи Філадельфії стають уділовцями та співпрацюють з УОКЦентром. Як пише Л. Гарванко, пресова референтка 54-го Відділу: "Завжди стараємося працювати в єдності і згоді та влаштовувати хоч одну імпрезу в році для ширшого громадянства".

Анна Максимович,
пресова референтка

ДОПИСИ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

ВЕЧІР У ПАМ'ЯТЬ ОКСАНИ ЛЯТУРИНСЬКОЇ

З приємністю прочитали ми в пресі повідомлення 82-го Відділу СУА в Нью-Йорку, про вечір, присвячений 80-літтю з дня народження Оксани Лятуринської. Ім'я поетки, та багата програма були дуже привабливі і згуртували 6 лютого ц. р. численну й добірну публіку в залі Літературно-Мистецького Клубу.

Присутніх привітала коротким словом Іванна Клим, культурно-освітня референтка Відділу, ініціатор і душа цієї імпрези.

Слово про поетку виголосив проф. Володимир Баратура. У своїй обширній доповіді, старався він змалювати слухачам постать Оксани Лятуринської — людини та, аналізуючи її пребагату, наскрізь оригінальну та глибоку творчість, запізнати присутніх з однією з найбільших українських поеток 20-го століття. Доповідач звертався часто до біографії і особистих переживань поетки, з якими тисло зв'язана її творчість. Ілюструючи свою доповідь численними поезіями з "Княжої Емалі", цього шедевра, що вийшов з-під її пера в розквіті творчої сили, він переніс слухачів у далеке минуле, в таємничий світ нашого прабуття, в героїку і мужність лицарської доби нашої історії. У цих поезіях, поетка чарує нас витонченим стилем, майстерністю в доборанні музики слова, та інтенсивністю і суворістю вислову. Поезії з "Веселки", "Туги" і "Ягліки" переносять нас в інший світ: в імлісто-серпанковий світ мітології і фолкльору волинської землі, в її природу, багату квіттям, рослинністю, всіляким зіллям та звірятами.

Доповідач навіть теж декілька сильних цитат з "Еронима" — історіософічного твору великої динамічності і глибини, що є, чи не найбільшим творчим досягненням Лятуринської.

Зворушливі і багаті біографічними даними, спомини про поетку надіслали її друзі, Оксана Вікул та Галина

Виставка праць О. Лятуринської на вечері в її пам'ять що його влаштував 82-ий Відділ СУА.

Exhibition of the works of O. Liaturynska, sponsored by UNWLA Branch 82.

Лашенко. Спомини прочитали Ольга Соневицька і Зіна Раковська.

Поетка Діма, по-мистецьки прочитала одну новелетку — "Тор" із збірки Лятуринської "Материнки", в якій авторка змальовує з ностальгією своє дитинство і свій дім.

З великою експресією, продекламувала кілька ліричних мініатюр поетки, молода Ольга Шкафаровська-Рудик, а настрої і ніжність віршів поетки, у музичній інтерпретації, відтворила милим сопраном теж молода співачка, Святослава Качарай. Акомпанював Михайло Лев.

Сая з ентузіазмом прийняла виступ 4-ри-літньої Лярисі Гумовської, яка з почуттям та бездоганною чистотою вимови, продекламувала три поезії Лятуринської, написані для дітей (зі збірки "Ягліка").

Участь у цій святі молодих виконавців, була якби запереченням розпучливого твердження поетки, устами Еронима, що "...нашими не будуть наші діти".

Доповненням до "слова" про поетку була дбайливо приготована Іванною Клим виставка малярських і плястичних праць Лятуринської. Правда, ця виставка не могла охопити цілоти її мистецького дорібку. Те, що вдалося роздобути серед знайомих і друзів мисткині та з її архіву, переховуваного в УВАН, — це тільки частина її творчої спадщини. Великі твори її долота — погруддя і монументи, залишились у Празі, а менші різьби й майоліки в інших містах Європи. Багато пропало безслідно під час воєнної хуртовини. Проте й це, що побачили ми на виставці, дало нам уявлення про величезний талант малярки й скульпторки, про її широкі мистецькі зацікавлення і способи та засоби її творчої праці. Над усім панував великий портрет вуглем княгині Ольги, але не, як звичайно, в короні і авреолі Святої. Вона у футряннім ковпаку, в одязі без прикрас, без княжої барми на шиї. В очах мудрість і турбота володарки, в болісним заломі уст гіркість і скорбота самотньої жінки, матері-людини. Під портретом Ольги декілька портретів-світлин мисткині. Кожна з них має іншу вимову темних очей, під високим вдумливим чолом. Уважливий глядач може вичитати з виразу цих очей багато дечого, що невловне й не досказане в творчості, та невідоме з біографії Лятуринської.

Уздовж над столом, галерія портретів — почет визначних постатей з нашої історії. Хоч це не оригінали, а тільки невеликих розмірів світлини цих портретів, проте сила індивідуальності кожного обличчя так передумано й майстерно підхоплена маляркою, що не тільки захоплює глядача своєю красою і монументальністю, але й наповняє його гордістю за наше величне минуле і його великих творців.

На столі граціозні керамічні ляльки, головки, вазочки й коробки, прикрашені ніжними пастелевими взорами квітів,

рослин і птиць з уявного, чарівного світу — казки поетеси і мистця.

В габльотці кілька писанок та чугайстрики, які мають свою питому вимову як представники другого світу — казки Лятуринської — темного царства Чорно-бога.

Між відбитками статтей про О. Лятуринську та її друкованими творами є теж чернетки деяких її поезій: "Бердик", "Княжна", та праця над "Білою радістю" у 11-ти варіантах. Оглядаючи це, дивуєшся і подивляєш, як старанно, пильно і завзято поетка над ними працювала.

Дбайливо приготована програма свята разом з мистецькою виставкою вичарувала перед глядачами постать Оксани Лятуринської у цілій її красі, величі і трагедії як мисткині і людини. Перед нашими очима пройшла злотка з ідилічного світу дитинства Дажбожої Волинської землі, Княжна — Пані з білої вежі зачарованого замку поетичних висот, фея з веселкової країни Чар-зілля, Касандра-віщунка приреченого на загладу роду — народу і врешті обезкрилена чайка, що на світових бездоріжжях догоряє у своїй "комірчині" хвора, самотня і всіма забута.

Прикро вражала на святі майже цілковита відсутність представників літературного і мистецького світу. А це ж були, на нашій терені перші "Поминки", після смерті Оксани Лятуринської

82-ому Відділові СУА, який очолює Софія Серафим, належить признання і вдячність за те, що такою культурною імпрезою звеличав одну з наших найвизначніших поеток і мисткинь та дозволив нам, хоч на короткий час, перенестися з реалістичного і сірого будення у чарівний світ її безсмертної Музи.

Марія Савицька

В КОГОВЗІ СОЮЗЯНКИ ВІДЗНАЧИЛИ ВКЛАД ЖІНКИ В ІСТОРІЮ УКРАЇНИ

Заходом Окружної Управи СУА Південного Нью-Йорку 6-го березня 1983 р. о. радник Т. Гуманицький відправив у церкві свв. Петра й Павла в Коговзі панахиду за всіх жінок-героїнь, що полягли в боротьбі за волю України. Потім у залі Українського Клубу відбулася святочна академія. Жіночий хор 99-го Відділу СУА у Вотервліті під проводом Я. Кушніра проспівав гімн СУА, пізніше 4 пісні наших сучасних композиторів. Спів причинився до успіху академії. Голова Окружної Управи СУА Південного Нью-Йорку Тетяна Дурбак відкрила академію, підкреслюючи велику роль і вклад української жінки в історію України. Христя Мацюк-Кефор, членка 34-го Відділу СУА в Коговзі, прочитала поезію Л. Мурович "Поклін". Зеновія Білас (34-ий Відділ СУА — Коговз) прочитала змістовну доповідь про роль жінки в історії України від княгині Ольги аж до дисидентки О. Мешко. Вона розповіла про участь жінок у державному, культурному, науковому, мистецькому житті, в боротьбі за власну державність, в УПА, в русі опору проти всіх окупантів України, про 500 Героїнь Кінгіру, про наших дисиденток. Україна живе й буде жити вічно, бо породила так багато героїнь, а нарід героїв житиме вічно. Леся Боднар, членка 114-го Відділу СУА у Трою, прочитала поему О. Дучинської "Наша пісня". Вкінці Т. Дурбак подякувала всім виконавцям програми й гостям та звернула увагу на виставку матеріялів про наших дисиденток, що її приготували Іванна Бучак і Анна Гоґоша. Українським національним гімном закінчено цю вдалу академію. (І.Д.)

ПОДЯКА

Дня 5-го березня 1983 р. під час бенкету у 30-ліття 33-го Відділу СУА ім. Л. Українки, Парма, О. відбувся показ українського народного одягу молодих і дружок. Тому, що я проводила показом, тільки мені особисто було висказано високу його оцінку та признання. Було б несправедливо не подати всіх тих, які дійсно причинилися до успіху імпрези, виконуючи величезну працю, підготовляючи строї до лемківського весільного танку, убори княгинь і дружок, весільне печиво на столи і т. п. Я сердечно дякую за дійсну співпрацю і віддану продуктивну працю дорогим прихильникам: Ірині Новицькій, Юлії Балко, Марії Купчак, Уляні і Ярині Лютим, Євгенії Полатайко та інж. Романові Грабцеві, інж. Романові Стахурові і мгр. Ярославові Говиковичеві. Союзянкам, голові Ювілейного Комітету Олі Городиській, Марії Антонів, Вільшанецькій Степанії, Лесі Волошин, Емілії Волянник, Анні Глинській, Люсі Гнилці, Говикович Дарії, Стефанії Городиській, Мірі Грабець, Нусі Задойній, Тамарі Крижанівській, Люсі Медицькій, Марії Мудрак, Марії Ничовій, Орісі Руденській, Лені Сушків, Гані Тарнавській, Марії Футей, Марії Юрків, Іванці Яремко, Рівнож шира подяка за співпрацю балетмайстрові Маркіянові Комічаків та його групі Школи Українського Народного Танцю "Каштан", мамам і бабуням модельок.

Ірина Кашубинська.

11-ий Відділ СУА широко-сердечно вітає **Дорогу Членку Стефанію Повалячек** з 80-літтям та бажає їй кріпкого здоров'я та "Многих і Благих Літ". З тієї нагоди складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя",

Управа і членки 11-го Відділу СУА,
Трентон, Н. Дж.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

22-гий Відділ СУА в Чикаго ділиться сумною вісткою, що дня 3-го січня 1983 р. відійшла у вічність, на 80-му році життя, **бл. п. Євгенія Миська** з дому Моклович.

Початкову школу і учительський семінар Василіянок закінчила у Станіславові. З огляду на це, що за польського панування на наших землях тяжко було дістати українцеві учительську працю в Галичині, бл. п. Євгенія пішла працювати в адвокатській канцелярії в місті Рудках, де жила її сестра з родиною. Тут познайо-

милась і одружилась з паном Володимиром Миською.

Бл. п. Євгенія Миська, будучи ще в Рудках, вписалась в члени Союзу Українок, де була секретаркою, а опісля довголітньою головою аж до вибуху Другої світової війни. Воєнна хуртовина закинула панства Миськів у табір біженців на Зеленому Кліні у Бейроїті, де бл. п. Євгенія була також головою Союзу Українок. Опісля, переїхавши в США, опинилась у Чикаго, де вписується в членки 22-го Відділу СУА. Є дуже працювитою і точною у виконанні своїх обов'язків та жертвенною членкою. Довгі роки була головою Контрольної Комісії у Відділі. Але останніми часами в наслідок

тяжкої хвороби не могла вже брати активної участі в організації, проте членкою СУА була до кінця свого трудолобного життя.

В похоронній каплиці зібралось багато союзнянок та громадянства, щоб помолитись і віддати останню пошану Покійній. Від 22-го Відділу СУА зворушливе прощальне слово виголосила голова Марія Кецала, від Гуртка Книголюбів Анна Білінська, а від Товариства Емеритів проф. Пачовський.

Спи вічним сном, Дорога і заслужена Союзяно, а американська земля нехай буде Тобі легкою.

Марія Юзефович,
пресова референтка

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Висловлюємо глибоке співчуття Лідії Гладкій по несподіванім відході у Вічність її Найдорожчого **Сина Олександра Аскольда Гладкого**. Пам'ять про Нього нехай живе вічно в серцях тих, що Його знали та в серцях союзнянок, що є завжди вдячні Його мамі, за її особливу опіку над нашою Округою.

Залучуємо грошевий дарунок — 50.00 дол. на виховання священників в Бразилії. Гроші зложили Відділи: 66,93,106,121 і

Окружна Управа Нової Англії

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Тубличинської**, матері нашої членки Ярослави Кірик, пересилаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині висловлюємо щирі співчуття,

**Управа і членки 63-го Відділу СУА,
Дітройт**

Замість квітів на свіжу могилу нашої дорогої членки **св. п. Дарії Хіяк** складаємо 90.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Шановній Родині складаємо глибокі співчуття,

Управа та членки 33-го Відділу СУА

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Євгенії Миськи і бл. п. Анни Косачевич**, членок нашого Відділу, складаємо 40.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родинам висловлюємо наші глибокі співчуття,

Управа і членки 22-го Відділу СУА, Чикаго

У світлу пам'ять найдорожчого **сина Романа** жертвую 200.00 дол. на стипендію для студента теології та 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" через 82-ий Відділ СУА в Нью-Йорку.

Щиро дякую членкам 82-го Відділу СУА за поминальні Служби Божі за спокій душі сина Романа і за участь у похоронних відправах,

Ірина Г. Іванчишин

УВАГА!

Просимо дописувачів, тих, що присилають датки на різні цілі подавати виразно імена і прізвища, обома мовами. Найкраще було б писати на друкарській машинці.

УВАГА!

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Іванни Баранецької** складають на Стипендійний Фонд СУА на виховання священників у Бразилії:

100.00 дол. Олена і Христина Чорні;

50.00 дол. Галя Лукашевська сестра;

по 20.00 дол. Марія Карлевич, Христина Карлевич;

15.00 дол. Ірина Бурачок;

10.00 дол. Марія Дигдалевич.

Разом: 215.00 дол.

На Український Музей в Нью-Йорку зложила 15.00 дол.

Слава Грабович — Фльоріда

В пам'ять трагічної смерті нашої улюбленої доні **Лідії Гречаник-Джентіле** складаємо 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" горем прибиті

батьки, брат з дружиною, муж Тома Джентіле

Замість квітів на давні, далекі, незабутні могили наших батьків **бл. п. Анни і Ілька Войчоків** та **Катерини і Матвія Псуїв** складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя",

Анастасія Псуї

28-ий Відділ СУА, Ірвінгтон, Н. Дж.

В пам'ять пок. **Романа Іванчишина**, сина наших дорогих приятелів, складаємо 25.00 дол. на Видавничий Фонд "Нашого Життя". Батькам і Сестрі бл. п. Романа складаємо наші глибокі співчуття.

Рома і Володимир Дигдали

В пам'ять дорогої моєї Стриянки Софії Олесницької від себе і від мужа Ореста складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Ася Лисинецька

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-ра Антона Перегінця** складають 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Іванна і Мирослав Мартинці

Замість квітів на свіжу могилу мого дорогого брата **Мирона Яворського** складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Емілія Павлюк

Брукгейвен, Па.

Вшановуючи пам'ять покійного **Романа Іванчишина** складаємо 25.00 дол. на Видавничий Фонд "Нашого Життя", а опечаленій Родині висловлюємо наші щирі співчуття,

Леся і Василь Мочули з Родиною

У світлу пам'ять **бл. п. мгр. Мирослава Кознарського** замість квітів, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині Покійного висловлюємо найщиріші співчуття,

Марія і Сильвестер Мартюки

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Буковина** — дорогого свата, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Марія Качунь з родиною

В пам'ять свого чоловіка **бл. п. Володимира Косачевич Яворського** складає на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 20.00 дол.,

Наталія Яворська,
членка 22-го Відділу СУА, Чикаго

В пам'ять моєї Мами **бл. п. Анни Гриневецької** складаю 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Ольга Гриньків

В світлу пам'ять **бл. п. Михайла Флиса** складаю 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

д-р Ольга Коропей

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

В світлу пам'ять батька **Йосифа Ціхоцького** зложили на Український Музей 100.00 дол.

Богдан і Оксана Ціхоцькі

В світлу пам'ять **Йосифа Ціхоцького** складаю 25.00 дол. на Український Музей,

Я. Букачевська

В першу невимовно болючу річницю смерті нашої найдорожчої мами **сп. п. Марії Тріски**, в її пам'ять складаю 500.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Євгенія Тріска

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Миколи Савицького** складаю 20.00 дол. на будову дому для Українського Музею в Нью-Йорку,

Ярослава Яросевич

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої б. **Братової Нусі Косачевич** складаємо 25.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Ірина і Мирон Руснаки

В пам'ять Дорогої б. **Братової Нусі Ганушевської Косачевич** замість квітів на свіжу могилу складаємо 25.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Марія і Теодор Угорчаки

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-р Романа Патри-ла** складаємо 50.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку, а Родині Покійного висловлюємо наші щирі співчуття,

Надія і Степан Костики

Замість квітів на могилу **бл. п. Дарії Хил'як** складаємо 25.00 дол. на Український Музей,

Люба і Роман Книші

В добру пам'ять моєї мами **бл. п. Ольги Слїж** пересилаю передплату на журнал "Наше Життя" для "Бабусі",

Ярослава Панчук

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Анни Ростенко**, мами нашої приятельки д-р Тамари Панчак, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Ліда і Василь Колодчини

В пам'ять **бл. п. Олександра Гладкого** жертвуємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині висловлюємо глибоке співчуття,

Ярослава і Віра Левицькі

На свіжу могилу мого швагра **бл. п. Романа Кічоровського** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Ярослава Салик

В пам'ять мами **бл. п. А. Німчановської** складаю 10.00 дол. на поміч сиротам у Бразилії,

Оксана Бойкевич

Замість квітів на могилу **бл. п. Софії Котис** складають 20.00 дол. на Український Музей,

Галина і Ростислав Ратичі

В пам'ять мого дорогого брата **бл. п. Романа Олинця** складаю 10.00 дол. на Український Музей,

Ольга Коваль

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Заревич** складаємо 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Ліда і Василь Колодчини

В десяту болючу річницю смерті моєї найдорожчої **сестри-близнючки Юліяни** та її дорогого мужа рауніка суду в Сяноці **бл. п. Івана Бечей** — у їх пам'ять складаю 25.00 дол. на Український Музей,

Марія Жовнірович

Замість квітів на могилу **сп. п. магістра Ярослава Кознарського** складаємо 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Люся і Дам'ян Поритки

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Василя Плісака** брата п. Марії Андрушків, складаю 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку. Родині висловлюю щирі співчуття,

Віра Шуль

В пам'ять покійного д-ра **Івана Крупського** складаємо на Український Музей 20.00 дол. Вш. Дружині і Доням складаємо наші глибокі співчуття,

Рома і Володимир Дигдали

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Дмитра Антонева** складаю 15.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку, а Родині покійного складаю щире співчуття,

д-р Рената Волинець

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. мгр. Мирослава Кознарського** складаю 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Ірина Качмарська

МОЯ МАМА

Снилось мені ясне сонце, що в хаті світило,
а то лиш так моя мама дивилася мило.
Приснивсь мені легкий вітрик, що пестив
колосся,
а то мені моя мама гладила волосся.
Снилась мені ягідочка, як мід солоденька,
а то мене цілувала мама дорогенька.
Снились мені ангелички, що в рай мене несли,
а то мене мами ручки до серця притисли.

М. Підгірянка

МИКОЛА ЩЕРБАК

СЛАВИМ ТЕБЕ

Як сонце світить і гріє,
Сяє і сяє з небес
Твій погляд, Діво Маріє,
Діво, Княгинє чудес!
Як гожа і свіжа рожа,
Що роси живучі п'є,
Так живить, Матінко Божа,
Благословення Твоє!
Прислухайсь: мова барвиста,
Мов срібні звуки в імлі,
Це славим Тебе, Пречиста,
Ми, діти — квіти землі!

МИКОЛА ЩЕРБАК

МУДРІСТЬ ПРО ПОГОДУ

Ластівки літають низько,
то вже дощ та буря близько.

Цвіркуни цвірчать на ниві —
Будуть теплі літні зливи.

Рівний дим із димарів —
Сподівайся гарних днів!

Місяць в темножовтім колі —
Буде дощику доволі!

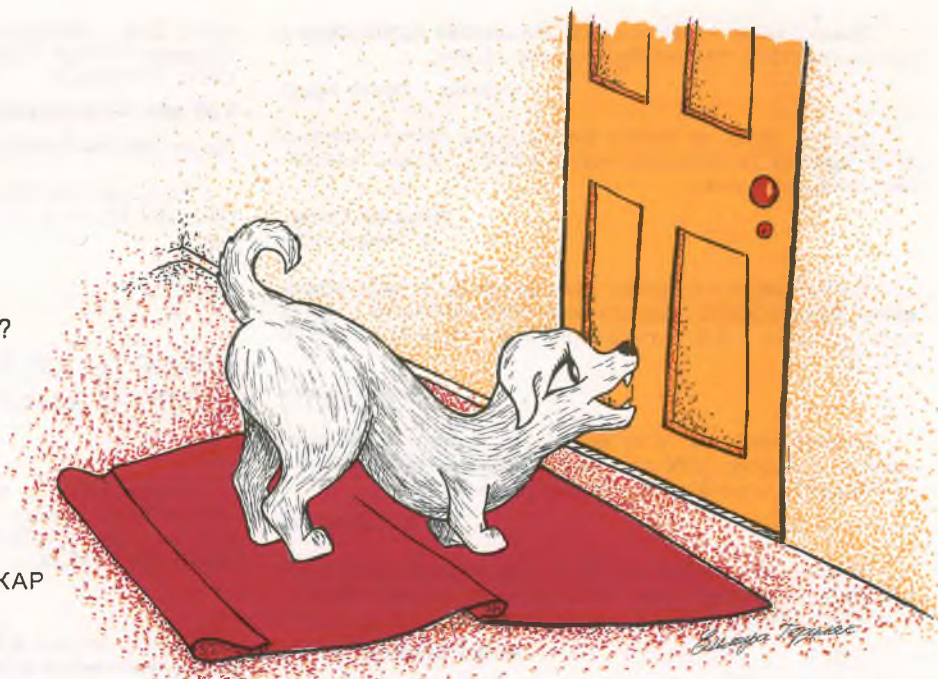

К. ПЕРЕЛІСНА

СТОРОЖ

Хоч Петрусь один у хаті,
Та не плаче — песик з ним.
А той вміє вартувати:
"Гав! гав! гав! Чужого з'їм!"

Чмих під двері: "Хто на ганку?
Не пушу — тобі кажу!
Бачиш зуби? Зразу гамкну, —
Тут я хату бережу!"

КІВАГМЕ — ЕСКІМОСЬКИЙ КАЗКАР З ЗАВТРАШНЬОГО ДНЯ

Прийшов одного разу горностаї до мишей,
ще здалека гукає їм:

— Не лякайтесь, не тікайте! Я з доброю
новиною: ходжу по ваших нірках, всім
повідомляю, що з завтрашнього дня житиму з
вами в злагоді, нікого не займатиму, не кривди-
тиму, не їстиму!

Сказав таке й ліг, примруживши. Проте
чорна китичка на кінці хвоста злегка тремтіла:
не спав звірок.

Тут найрозумніша стара миша звелася
вгору стовпчиком і каже: значит зараз —
рятуйся кожен куди хто може!

Мишей одразу — наче вітром здуло!

На пісок вилазять раки —
Це грози й дощу ознаки.

Кішка дряпа ніжки столу —
Сніг засипле місто й поле.

Паморозь на вітах рясно —
Буде сонце, буде ясно.

Синє небо, рвані хмари —
Прийдуть дні, як літні чари!

(Збірка "Волошки" —
Видання ОПДЛ 1969 р.)

Рис. Ельмира Геруляк

Замість квітів на могилу **мгр. Мирослава Кознарського** складаємо 25.00 дол. на Український Музей,

Зеновія і Орест Кунці

Замість квітів на могилу **бл. п. Ірени Костів** складаю 15.00 дол. на Український Музей. Мужеві і Родині висловлюю щирі співчуття,

Теодозія Остап,
приятелька

Замість квітів на могилу мого друга **бл. п. мгр. Мирослава Кознарського** Підхорунжого Закарпатської Січі та члена Легіону У.В.В. складає на Український Музей 25.00 дол.,

Євген Гутович

Замість квітів на свіжу могилу **сл. п. мгр. М. Кознарського** складаємо 25.00 дол. на Український Музей, а Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття,

Т. і В. Дідошаки

Замість квітів на могилу **бл. п. мгр. Мирослава Кознарського** пересипаємо суму 10.00 дол. на потреби Українського Музею,

Анна і Стефан Микити

В пам'ять дорогого приятеля **мгр. Мирослава Кознарського** складаємо 100.00 дол. на Український Музей,

Стефан і Іванна Рожанковські

В пам'ять **бл. п. Софії Котис** на Український Музей складає 25.00 дол. донька,

д-р Ярослава Грабович

В ім'я покійного **мгр. Ярослава Кознарського** складаємо 40.00 дол. на Український Музей,

Оля і Андрій Білики

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. мгр. Мирослава Кознарського** складаю 25.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Леонід Підстригач

Замість квітів на свіжу могилу нашої Дорогої Незабутньої Приятельки **бл. п. Дарії Хил'як** складаємо 100.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Ольга і Володимир Гнатики,
Зірка і Ігор Боднарі

Вшановуючи пам'ять покійної **Софії Татомир** членки 11-го Відділу СУА, Трентон, Н. Дж., Відділ перевів збірку на Український Музей в Нью-Йорку, як нев'янучий вінок на її свіжу могилу.

Зложили:

по 100.00 дол. — Олександр Татомир, Христина і Андрій Мельники,

50.00 дол., — Леся і Роман Городиські;

30.00 дол. — Подружжя Голубінські;

25.00 дол. — Галина й Іван Костюки;

по 20.00 дол. Богдан і Іванка Козаки, Богдан Корчмарик, Петро Куриляс;

по 10.00 дол. — Дарія Самотулка, Романа Мицик, Маріяка Спірала, Софія Лотоцька, Дарія Кузик, Ольга Дубик, Ярослав Корчмарик, Надія і Роман Гулаї, Ірина і Андрій Тур-

чини, Віра і Теодозій Сендзюки, Марія і Михайло Глушки, Наталка і Роман Кузики, Іван і Софія Головки, Євгенія і Сидір Новаківські;

5.00 дол. — Анастасія і Михайло Бойцуни

Разом зібрано 510.00 дол.

Please accept \$100.00 as a charitable contribution for the Ukrainian Museum in honor of Jurij Chorney, deceased this year

Lucius Smejda, Esq.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА ВИДАННЯ 64-го ВІДДІЛУ З НАГОДИ ХРИЩЕННЯ РУСИ- УКРАЇНИ

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Анастасії Пирської**, членки 64-го Відділу СУА в Нью-Йорку, складаємо 10.00 дол. на видання книжки дитячої творчості з нагоди Хрищення Руси-України,

Управа і членки Відділу

Замість квітів у світлу пам'ять покійного **Міколя Савицького**, улюбленого мужа нашої членки Марусі, на видання книжки дитячої творчості з нагоди 1000-річчя Хрищення Руси-України зложили:

30.00 дол. Марія Ржепецька; **по 25.00 дол.:** Христя Навроцька, Марія Даниш, Поля і Володимир Книші, Оксана Рак; **20.00 дол.** Олена Качала; **по 10.00 дол.:** Люба Артимішин, Марія Барагура, Ірина Гошовська, Марія Карпевич, Бронислава Ковалів, Люба Раковська, Іванна Рожанковська, Уляна Старосольська, Євгенія Тріска; **по 5.00 дол.:** Стефанія Діба, Осипа Лень, Ірина Комар, Володимира Івануса, Дарія Костів, Марія Палідвор, Дарія Цвіль.
Разом 275.00 дол.

Дружині, дітям і внукам висказуємо глибокі вислови співчуття.

Замість квітів на могилу **бл. п. Анатолія Яросевича** складаю 20.00 дол. на видання книжки дитячої творчості з нагоди 1000-річчя Хрищення Руси-України,

Марія Савицька

55-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ЛОС АНДЖЕЛЕС, КАЛІФОРНІЯ

Річні загальні збори відбулися 20-го лютого 1983 року. Збори вела Анна Микитин. До нової управи ввійшли: Ярослава Городецька — голова, Ніна Обух — заступниця голови, Анна Микитин — секретарка, Софія Васильків — касирка.

Референтки: Стефанія Шумна й Анна Жук — суспільної опіки, Софія Кривенко-Аврам — пресова, організаційна референтка покищо необсаджена.

Контрольна Комісія: Варвара Білинська — голова, Марія Бучинська й Іванна Солук — члени.

УВАГА!

УВАГА!

Просимо дописувачів, тих, що присилають датки на різні цілі подавати виразно імена і прізвища, обома мовами. Найкраще було б писати на друкарській машинці.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

20-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Річні загальні збори Відділу відбулися 8-го березня 1983 р. Окружну Управу репрезентувала заступниця голови Дарія Федак. До управи на 1983 р. увійшли: Лідія Бульба — голова, Юлія Петришин — перша заступниця голови, Марія Касіян — друга заступниця голови, Мирослава Прокопович — секретарка, Ірина Качанівська — касирка.

Референтками стали: Варка Швед — організаційна, Наталія Пазуняк — культурно-освітня, Лідія Дяченко і Катря Альфавицька — мистецькі, Марія Харина — пресова, Аня Літинська — імпрезова і господарська, Марія Галій, Аня Борис і Христина Мартинович — суспільної опіки.

Контрольна Комісія: Євгенія Новаківська — голова, Марія Синейко і Марія Лупань — члени.

Марія Харина,
пресова референтка

22-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. "ДОЧКИ УКРАЇНИ", ЧІКАГО, ІЛ.

Загальні збори Відділу відбулися 13-го лютого 1983 року. Нову управу вибрано в такому складі: голова — Марія Кедала, заступниця голови — Іванна Горчинська, протоколярна секретарка — Марія Семків, кореспонденційна секретарка — Ольга Мартинюк, касирки — Дарія Менцінська і Валя Цурковська, фінансова секретарка — Надія Дзидзан, культурно-освітні — Ліна Басюк, Софія Крупка і Соломія Кавка, організаційна — Анна Білінська, імпрезові — Галя Янчишин, Анна Дячун і Ольга Люшняк, радіо-виховні — Люся Самбірська, Леонтина Боднарук, Ярослава Панчук, Рома Турянська і Уляна Терлецька, пресова — Марія Юзефович, бібліотекар музею — Іванна Городиська, суспільної опіки — Любомира Шеремета, Галя Городиська і Анізія Струць, господарські — Анна Кучма, Марія Гірняк і Ольга Гаврилюк.

Контрольна Комісія: Ярослава Фаріон, Стефанія Джулинська і Ірена Мрищук.

Ольга Мартинюк,
секретарка зборів

48-ИЙ ВІДДІЛ СУА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Загальні збори Відділу відбулися 13-го березня, 1983 року. Вибрано управу:

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646.

Адреса: 108 SECOND Ave., New York, N. Y. 10003

голова — Іванна Пенкальська, заступниця голови — Катерина Михайлюк, секретарка — Надія Кузьма, заступниця — Надія Максимюк, касирка — Марія Колодій,

Референтки: організаційні — Стефанія Дмитрук, Анна Яворська, пресова — Катерина Михайлюк, культурно-освітня — Анастасія Сагата, імпрезова — Оля Білінська, суспільної опіки — Олена Петрів, господарські — Ева Римарчук, Софія Кпим, Анна Прядка.

Контрольна Комісія: голова — Франка Кравченко, Анна Прядка і Ева Римарчук — члени.

54-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. 500 ГЕРОЇНЬ, ВІЛМІНГТОН

Річні загальні збори відбулися 19 лютого 1983 р. Управу Відділу вибрано в складі: Марія Мурована — голова і імпрезова референтка, Анна Гринишин — заступниця голови і секретарка, Естелла Маєр — касирка. Референтки: Арета Скамай — мистецька, Марія Корженівська — організаційна, Марія Матвійків — культурно-освітня, Марія Пазуняк — зв'язків, Лада Гусар — пресова й хронікарка, Катерина Гусак, — суспільної опіки, Галя Шатинська і Іванна Дицьо — господарські.

Контрольна Комісія — Анна Тур — голова, Катерина Глинянська, Анна Зарницька, Марія Букай.

Марія Матвійків,
секретарка зборів

57-ИЙ ВІДДІЛ СУА ЮТИКА, НЬЮ ЙОРК

Загальні Збори 57-го Відділу відбулися 16-го січня 1983. Вибрано управу в такому складі: голова — Ярослава Томич, 1-ша заступниця голови — Володимира Яцків, 2-га заступниця голови — Ірина Запаранюк, секретарка — Ксеня Антипів, касирка — Ніна Женчак. Референтки: культурно-освітня — Ірина Запаранюк, організаційна і зв'язків — Євгенія Ликтей, виховна — Валя Шрам, суспільної опіки — Осипа Кропельницька, Володимира Яцків, Софія Гнатів, господарсько-імпрезові — Катерина Драгош, Стефанія Чорна, Іванна Кахникевич.

Контрольна Комісія: голова — Володимира Величко, члени — Олівія Яцковська і Марія Смолій.

Ксеня Антипів,
секретарка

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$15.00, half year \$8.00, single copy \$1.50.

COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency. which will equal the amount of 15.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна... 15.00 дол. піврічна 8.00 дол. Поодинокі число 1.50 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011

©Copyright 1983 Ukrainian Women's League of America, Inc.

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional
mailling offices" Return to "Our Life" Magazine, (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Волинські взори зі збірки о. д-ра Юрія Шумовського. Власність Українського Музею. Рисувала
Ольга Трачук.

1. Пазуха чоловічої сорочки. Містечко Вишневець пов. Кремянець. XIX ст.
2. Пазуха чоловічої сорочки. Село Олибів пов. Рівне XIX ст.